

## Zarema Aldatova

### Зарема Алдатова

### Зарема Алдатова

Recorded in 2011 in Alagir from Zarema Aldatova

Записан в 2011 в г. Алагир от Заремы Алдатовой

Text 2013. Interlinearized by Arseniy Vydrin

Текст 2013. Глоссировал: Арсений Выдрин

1 Алдатова : Зоя , мәнә дын Альбинә кәсәныл «  
Алдатова Зоя мәнә =дын Альбинә кәс -ән -ыл  
Aldatova Zoja there,that.is =2SG.ENCL.DAT Albina look INF2 SUPER  
DISC

ку-ку » куы ныффыста , уый ма сын  
ку-ку куы ныф- фыст -а уый =ма =сын  
cuckoo when PV write PST.TR.3SG DemDist.GEN =yet =3PL.ENCL.DAT

радзур

ра- дзур -\*0

PV talk IMP.2SG

Aldatova: Zoja, tell us how Albina wrote you 'cuckoo' on the mirror.

2 Зоя : Цы ныффыста ?  
Зоя цы ныф- фыст -а  
Zoja what PV write PST.TR.3SG

Zoja: What did she write?

3 Кто-то : « Ку-ку ».  
кто-то Ку-ку  
Someone cuckoo

4 Зоя : А-а , уый фыссынмә хъавыди ...  
Зоя А-а уый фысс -ын -мә хъавыд -и  
Zoja HES DemDist.NOM write INF ALL intend PST.INTR.3SG

Zoja: Well, she wanted to write...

5 Алдатова : Уый мах дәр зонәм , фәлә ...  
Алдатова уый мах =дәр зон -әм фәлә  
Aldatova DemDist.GEN we.NOM =PTCL know PRS.1PL but

Aldatova: We know it but...

6 Зоя : Радзурон әй ?  
Зоя ра- дзур -он =әй  
Zoja PV talk SBJV.1SG =3SG.ENCL.GEN

Zoja: Shall I tell it?

7 **Мадина** : **О** , **о** .  
 Мадина о о  
 Madina yes yes

Madina: yes, yes.

8 **Зоя** : **Получилось** , **как анекдот** .  
 Зоя как анекдот  
 Zoja how anecdote

Zoja: (speaks Russian) it happened like an anecdote.

9 **Алдатова** : **Фæлæуу** , **фæлæуу** , **уырыссагау ма**  
 Алдатова фæ- лæуу -\*0 фæ- лæуу -\*0 уырыссаг -ау ма  
 Aldatova PV stand IMP.2SG PV stand IMP.2SG Russian EQU NEG

**дзур** .  
 дзур -\*0  
 talk IMP.2SG

Aldatova: Wait, wait, don't speak Russian.

10 **Олег** : **Иронау** .  
 Олег ирон -ау  
 Oleg Ossetic EQU

Oleg: In Ossetic.

11 **Мадина** : **Æмæ бадгæ** , **ркæ** , **мæнæ дын**  
 Мадина Æмæ бад -гæ р- кæ мæнæ =дын  
 Madina and sit CONV PV do.IMP.2SG there,that.is =2SG.ENCL.DAT  
 DISC

**ам æнцондæр уыдзæн** .  
 ам æнцон -дæр уы -дзæн  
 DemProx.IN comfortable COMPAR be FUT.3SG  
 here

Madina: Take a sit, here it will be more comfortable for yo.

12 **Алдатова** : **Мæнæ ам æрбад** .  
 Алдатова мæнæ ам æр- бад -\*0  
 Aldatova there,that.is DemProx.IN PV sit IMP.2SG  
 DISC here

Aldatova: Take a sit here.

13 **Кто-то** : **Уæртæ ма гъе уым сбад йæ фарсмæ** .  
 кто-то уæртæ =ма гъе уым с- бад -\*0 йæ= фарс -мæ  
 Someone there =yet well DemDist.IN PV sit IMP.2SG POSS.3SG= side ALL

Someone: Take a sit there, next to her.

14.1 **Зоя** : **Мæ чындз ... Æз уыдтæн ... цæхæрадонмæ**  
 Зоя мæ= чындз Æз уыд -тæн цæхæрадон -мæ  
 Zoja POSS.1SG= I be PST.INTR.1SG garden ALL

|                    |   |           |              |           |                 |                |
|--------------------|---|-----------|--------------|-----------|-----------------|----------------|
| <b>ацыдтæн</b>     | , | <b>мæ</b> | <b>чындз</b> | <b>та</b> | <b>цыди</b>     | <b>кусынмæ</b> |
| a- цыд -тæн        |   | мæ=       | чындз        | =та       | цыд -и          | кус -ын -мæ    |
| PV go PST.INTR.1SG |   | POSS.1SG= |              | =CONTR    | go PST.INTR.3SG | work INF ALL   |

|                 |            |                      |                   |                |
|-----------------|------------|----------------------|-------------------|----------------|
| <b>скъоламæ</b> | <b>æмæ</b> | <b>сæвæрдта</b>      | <b>нартхæрттæ</b> | <b>фыцынмæ</b> |
| скъола -мæ      | æмæ        | с- æвæрд -т -а       | нартхæр -тт -æ    | фыц -ын -мæ    |
| school ALL      | and        | PV put TR PST.TR.3SG | maize PL NOM      | boil INF ALL   |

Zoja: My daughter-in-law... I was... I went to the garden and my daughter-in-law was about to go to work to school and she start to boil maize.

|                        |            |             |               |   |            |             |           |
|------------------------|------------|-------------|---------------|---|------------|-------------|-----------|
| <b>14.2 Нартхæрттæ</b> | <b>фых</b> | <b>нæма</b> | <b>фесты</b>  | , | <b>æмæ</b> | <b>уый</b>  | <b>та</b> |
| нартхæр -тт -æ         | фых        | нæма        | фе- сты       |   | æмæ        | уый         | =та       |
| maize PL NOM           | boiled     | not.yet     | PV be.PRS.3PL |   | and        | DemDist.NOM | =CONTR    |

|            |              |                |              |            |               |                |
|------------|--------------|----------------|--------------|------------|---------------|----------------|
| <b>уже</b> | <b>цæуын</b> | <b>хъуыдис</b> | ,            | <b>æмæ</b> | <b>мын</b>    | <b>ваннæйы</b> |
| уже        | цæу -ын      | хъуыд -ис      |              | æмæ        | =мын          | ваннæ -йы      |
| already    | go INF       | be.necessary   | PST.INTR.3SG | and        | =1SG.ENCL.DAT | bath GEN       |

|                 |                     |                 |                |                 |   |          |
|-----------------|---------------------|-----------------|----------------|-----------------|---|----------|
| <b>кæсæныл</b>  | <b>ныффыста</b>     | <b>« куку »</b> | <b>дынджыр</b> | <b>буквæтæй</b> | , | <b>«</b> |
| кæс -æн -ыл     | ныф- фыст -а        | куку            | дынджыр        | буквæ -т -æй    |   |          |
| look INF2 SUPER | PV write PST.TR.3SG | cuckoo          | big            | letter PL ABL   |   |          |

|               |          |               |                 |
|---------------|----------|---------------|-----------------|
| <b>руза »</b> | <b>–</b> | <b>гыццыл</b> | <b>буквæтæй</b> |
|               |          | гыццыл        | буквæ -т -æй    |
|               |          | small         | letter PL ABL   |

The maize didn't get ready and she had to go, and she wrote me on the mirrow in the bathroom 'cuckoo' with the capital letters and 'ruza' with the small letters.

|                   |            |                |           |                   |              |
|-------------------|------------|----------------|-----------|-------------------|--------------|
| <b>14.3 Æз та</b> | <b>æнæ</b> | <b>очкитæй</b> | <b>нæ</b> | <b>уыдтон</b>     | <b>бинаг</b> |
| Æз =та            | æнæ=       | очки -т -æй    | нæ        | уыд -т -он        | бинаг        |
| I =CONTR          | without=   | glasses PL ABL | NEG       | see TR PST.TR.1SG | lower        |

|                |   |           |   |            |               |               |             |   |                   |
|----------------|---|-----------|---|------------|---------------|---------------|-------------|---|-------------------|
| <b>фыст</b>    | , | <b>нæ</b> | , | <b>æмæ</b> | <b>мæм</b>    | <b>фæкаст</b> | <b>афтæ</b> | : | <b>« Ку-ку ».</b> |
| фыст           |   | нæ        |   | æмæ        | =мæм          | фæ- каст      | афтæ        |   | Ку-ку             |
| write.PART.PST |   | PTCL      |   | and        | =1SG.ENCL.ALL | PV seem       | so          |   | cuckoo            |

I didn't see the lower inscription, right, and I saw only the 'cuckoo'.

|                    |                  |                 |   |            |            |
|--------------------|------------------|-----------------|---|------------|------------|
| <b>14.4 Æмæ йæ</b> | <b>агурын</b>    | <b>къуымты</b>  | , | <b>кæм</b> | <b>дæ</b>  |
| Æмæ =йæ            | агур -ын         | къуым -т -ы     |   | кæм        | дæ         |
| and =3SG.ENCL.GEN  | look.for PRS.1SG | corner PL INESS |   | where      | be.PRS.2SG |

|               |   |                 |                  |
|---------------|---|-----------------|------------------|
| <b>зæгъын</b> | , | <b>рахиз-ма</b> | <b>æддæмæ</b>    |
| зæгъ -ын      |   | ра- хиз -       | =ма æддæ -мæ     |
| say PRS.1SG   |   | PV climb        | =yet outside ALL |

I was looking for her in every corner saying " where are you, come out".

What else to tell you, I don't know.

17 **Алдатова** : **Ды скъолайы хабæрттæй исты æрхъуыды кæ**  
 Алдатова ды скъола -йы хабæр -тт -æй исты æр- хъуыды кæ  
 Aldatova you.SG school GEN event PL ABL something PV thought do.IMP.2SG

Aldatova: Remember something from your school days.

18 **Мадина** : **Скъолайы ?**  
 Мадина скъола -йы  
 Madina school INESS

Madina: From school?

19.1 **Алдатова** : **Иумæ йæ радзурдзыстæм** .  
 Алдатова Иу -мæ =йæ ра- дзур -дзыстæм  
 Aldatova one ALL =3SG.ENCL.GEN PV talk FUT.1PL

Aldatova: We will tell it together.

19.2 **Дæлæ нæ сыхæгтæм дæр бадзурæм** ,  
 дæлæ нæ= сыхæг -т -æм =дæр ба- дзур -æм  
 down.there POSS.1PL= neighbour PL ALL =PTCL PV talk SBJV.1PL

**уыдон дæр нын кæд исты радзуриккой** .  
 уыдон =дæр =нын кæд исты ра- дзур -иккой  
 DemDist.PL.NOM =PTCL =1PL.ENCL.DAT if something PV talk OPT.3PL

Let's call our neighbours, they would tell us something.

20 **Мадина** : **Сымах уал нын радзурут** .  
 Мадина сымах уал =нын ра- дзур -ут  
 Madina you.PL more =1PL.ENCL.DAT PV talk IMP.2PL

Madina: You tell us.

21 **Алдатова** : **Омæ , йер цы радзурон , нæ йæ**  
 Алдатова омæ йер цы ра- дзур -он нæ =йæ  
 Aldatova well now what PV talk SBJV.1SG NEG =3SG.ENCL.GEN

**зонын , раст дын куы зæгъон** .  
 зон -ын раст =дын куы зæгъ -он  
 know PRS.1SG true =2SG.ENCL.DAT if say SBJV.1SG

Aldatova: What shall I tell you, honestly, I don't know.

22 **Кто-то** : **Уæртæ Хадизæт** .  
 кто-то уæртæ Хадизæт  
 Someone there Xadizat

Someone: There is Xadizat.

23.1 **Алдатова** : **Хадизæт дыгуронау дзурдзæн , ныууадз** .  
 Алдатова Хадизæт дыгурон -ау дзур -дзæн ныу- уадз -\*0  
 Aldatova Xadizat Digor EQU talk FUT.3SG PV leave IMP.2SG

Aldatova: Xadizat will speak in Digor, leave it.

23.2 **Хъæуы** **уæ** **дыгурон** **ныхас** ?  
 хъæу -ы =уæ дыгурон ныхас  
 be.necessary PRS.3SG =2PL.ENCL.GEN Digor word

Do you need Digor speech?

24 **Зоя** : **Æмæ йæ** **нæ** **зондзысты** .  
 Зоя Æмæ =йæ нæ зон -дзысты  
 Zoja and =3SG.ENCL.GEN NEG know FUT.3PL

Zoja: They won't guess.

25 **Мадина** : **Дыгурон ныффыстой** .  
 Мадина дыгурон ныф- фыст -ой  
 Madina Digor PV write PST.TR.3PL

Madina: They have recorded Digor speech.

26.1 **Олег** : **Дыгурон ныхас** ?  
 Олег дыгурон ныхас  
 Oleg Digor word

Oleg: Digor speech?

26.2 **Сымах** **дыгурон** ?  
 сымах дыгурон  
 you.PL Digor

Are you Digor?

27 **Алдатова** : **Æз на** , **мæнæ** **ссæуы** **уæ** **фæстæ**  
 Алдатова Æз на мæнæ с- сæу -ы уæ= фæстæ  
 Aldatova I PRED.NEG there,that.is PV go PRS.3SG POSS.2PL= after  
 DISC

**сылгоймаг** .

сылгоймаг  
 woman

Aldatova: No, I'm not, that woman walking there.

28 **Зоя** : **Дæлæ** **уыцы** **сылгоймаг** **у** **дыгурон** .  
 Зоя дæлæ уыцы сылгоймаг у дыгурон  
 Zoja down.there that woman be.PRS.3SG Digor

Zoja: That woman down there is Digor.

29.1 **Олег** : **Не знаю** .  
 Олег знаю  
 Oleg I know

Oleg: I don't know.

29.2 **Дыгурон** ?  
 дыгурон  
 Digor

Digor?

30 **Зоя** : **Æвæццæгæн на** , **йед** ...  
 Зоя æвæццæгæн на йед  
 Zoja maybe PRED.NEG HES

Zoja: Perhaps not...

31 **Алдато́ва** : **Дыгурон зын æмбарæн** **у** , **кæй зæгъын**  
 Алдато́ва дыгурон зын æмбар -æн у кæй зæгъ -ын  
 Aldatova Digor hard understand INF2 be.PRS.3SG COMP say INF

**æй хъæуы** .  
 =æй хъæу -ы  
 =3SG.ENCL.GEN be.necessary PRS.3SG

Aldatova: One should say that it is hard to understand Digor.

32 **Оле́г** : **Махмæ сты дыгурон тексттæ** .  
 Оле́г махмæ сты дыгурон текст -т -æ  
 Oleg we.ALL be.PRS.3PL Digor text PL NOM

Oleg: We have Digor texts.

33 **Алдато́ва** : **Ис уæм** ?  
 Алдато́ва ис =уæм  
 Aldatova EXST =2PL.ENCL.ALL

Aldatova: You have?

34 **Оле́г** : **Фæлæ ирон тексттæ хъæуы** .  
 Оле́г фæлæ ирон текст -т -æ хъæу -ы  
 Oleg but Ossetic text PL NOM be.necessary PRS.3SG

Oleg: But we need Iron texts.

35 **Зоя** : **Дыгурон зындæр** **у** , **о** .  
 Зоя дыгурон зын -дæр у о  
 Zoja Digor hard COMPAR be.PRS.3SG yes

Zoja: Digor is more difficult, right.

36 **Алдато́ва** : **Дыгурон зын текст у** .  
 Алдато́ва дыгурон зын текст у  
 Aldatova Digor hard text be.PRS.3SG

Aldatova: Digor text is difficult.

37 **Мади́на** : **Уый махмæ гæсгæ у зын** ,  
 Мади́на уый махмæ гæсгæ у зын  
 Madina DemDist.NOM we.ALL in accordance with be.PRS.3SG hard

**сæхимæ гæсгæ та ирон зындæр у** .  
 сæ= химæ гæсгæ =та ирон зын -дæр у  
 POSS.3PL= REFL.ALL in accordance with =CONTR Ossetic hard COMPAR be.PRS.3SG

Madina: It is difficult in our opinion, Digor people think that Iron Ossetic is more difficult.

38.1 Алдато́ва : **Æз куы ахуыр кодтон институты** , **уæд**  
 Алдато́ва **Æз куы ахуыр код -т -он институт -ы уæд**  
 Aldatova I when study do TR PST.TR.1SG institute INESS then

**общежитийы цардыстæм цыппар чызгæй** , **æмæ дзы**  
 общежити -йы цард -ыстæм цыппар чызг -æй æмæ =дзы  
 INESS live PST.INTR.1PL four girl ABL and =3PL.ENCL.ABL  
 dormitory.INESS

**дыууæ дыгурон уыди** , **дыууæ та** – **йер æз æмæ ма иу**  
 дыууæ дыгурон уыд -и дыууæ =та йер æз æмæ =ма иу  
 two Digor be PST.INTR.3SG two =CONTR now I and =yet one

**Джызæйлаг чызг – ирæттæ** .  
 Джызæйл -аг чызг ирæ -тт -æ  
 Gizel SUF girl Ossetian PL NOM

Aldatova: When I was a student, there were four of us in the dormitory, two were Digor, me and a girl from Gizel - Iron.

38.2 **Æмæ дыууæ азы дæргы æз гъе уыцы дыгурон ныхасæй иу**  
 Æмæ дыууæ аз -ы дæргъ -ы æз гъе уыцы дыгурон ныхас -æй иу  
 and two year GEN length INESS I well that Digor word ABL one

**ныхас дæр нæ бамбæрстон** .  
 ныхас =дæр нæ ба- мбæрст -он  
 word =PTCL NEG PV understand PST.TR.1SG

And during two years I didn't understand anything in Digor.

38.3 « **Къебла** » **-иу загътой** , **къебла цы у** –  
 - =иу загът -ой цы у  
 =ITER say PST.TR.3PL what be.PRS.3SG

**ау æмæ йæ базон** .  
 а- ау -\*0 æмæ =йæ ба- зон -\*0  
 PV go IMP.2SG and =3SG.ENCL.GEN PV know IMP.2SG

They used to say 'k'eb-la' - what is k'eb-la - go and ask.

38.4 **Ахæм ныхæстæ** .  
 ахæм ныхæс -т -æ  
 such word PL NOM

These kind of words.

39 **Мади́на : Æз дæр ницы æмбарын дыгуронау** .  
 Мади́на Æз =дæр ницы æмбар -ын дыгурон -ау  
 Madina I =PTCL nothing understand PRS.1SG Digor EQU

Madina: I don't understand anything in Digor.

40.1 **Зоя** : **Къæразгæ у рудзынг** .  
 Зоя у рудзынг  
 Zoja be.PRS.3SG window

Zoja: Karazga it is a window.

40.2 **Къæразгæ , мæнæ** .  
 мæнæ  
 there,that.is  
 DISC

The karazga.

41 **Алдатова** : **Омæ уыдон** ...  
 Алдатова омæ уыдон  
 Aldatova well DemDist.PL.NOM

Aldatova: Well, these...

42 **Мадина** : **Иугай** , **искуы-иу ныхас дзы**  
 Мадина иу -гай искуы =иу ныхас =дзы  
 Madina one DISTR whenever =ITER word =3PL.ENCL.ABL

**бамбардзынæ** .  
 ба- мбар -дзынæ  
 PV understand FUT.2SG

Madina: Sometimes you will understand a couple of words.

43.1 **Алдатова** : **Искуы-иу ныхас ... Гъе афтæ** .  
 Алдатова искуы =иу ныхас гъе афтæ  
 Aldatova whenever =ITER word well so

Aldatova: Sometimes one word... In this way.

43.2 **Йер хабæртгæ бирæ , фæлæ се ‘ ппæт чи ‘ рхъуыды**  
 йер хабæр -тт -æ бирæ фæлæ се= ппæт чи р- хъуыды  
 now news PL NOM a.lot.of but POSS.3PL= all who PV thought

**кæндзæни** !  
 кæн -дзæни  
 do FUT.3SG

There were a lot of stories, but who can remember them!

43.3 **Æмæ сын дæ мад ницы радзырдта** ?  
 Æмæ =сын дæ= мад ницы ра- дзырд -т -а  
 and =3PL.ENCL.DAT POSS.2SG= mother nothing PV talk TR PST.TR.3SG

You mother didn't tell them anything.

44 **Мадина** : **Уый дæр о , куыннаæ !**  
 Мадина уый =дæр о куыннаæ  
 Madina DemDist.NOM =PTCL yes how.not

Madina: She did, why not!

45 **Алдатова** : **Радзырдта** ?  
 Алдатова ра- дзырд -т -а  
 Aldatova PV talk TR PST.TR.3SG

Aldatova: She told you?

46.1 **Мадина** : **Ам** **рагәй** **цæрут** ?  
 Мадина ам рагәй цæр -ут  
 Madina DemProx.IN for a long time live PRS.2PL

Madina: Do you live here for a long time?

46.2 **Гъе** **уыцы** **хабæрттæ** **йедтæ** .  
 гъе уыцы хабæр -тт -æ йед -т -æ  
 well that news PL NOM HES PL NOM

Tell us about it.

47 **Алдатова** : **Мах** **рагәй** **цæрæм** .  
 Алдатова мах рагәй цæр -æм  
 Aldatova we.NOM for a long time live PRS.1PL

Aldatova: We live (here) for a long time.

48 **Мадина** : **Ам** **куыд** **æрцардыстут** , **уый** **ма**  
 Мадина ам куыд æр- цард -ыстут уый =ма  
 Madina DemProx.IN how PV live PST.INTR.2PL DemDist.GEN =yet  
 here

**сын** **радзурут** .  
 =сын ра- дзур -ут  
 =3PL.ENCL.DAT PV talk IMP.2PL

Madina: Tell them how you started to live here.

49 **Зоя** : **Мæнæ** **ам** ?  
 Зоя мæнæ ам  
 Zoja there,that.is DemProx.IN  
 DISC here

Zoja: Right here?

50 **Мадина** : **О** .  
 Мадина о  
 Madina yes

Madina: Yes.

51 **Алдатова** : **Ацы** **ран** , **æви** **Алагир** ?  
 Алдатова ацы ран æви Алагир -ы  
 Aldatova DemProx place or Alagir INESS

Aldatova: In this place or in Alagir?

52 **Мадина** : **Афтæ** **дæр** , **æмæ** **афтæ** **дæр** .  
 Мадина афтæ =дæр æмæ афтæ =дæр  
 Madina so =PTCL and so =PTCL

Madina: Both.

53 Алдатова : Алагирмæ æз æрбахаудтæн ... Уый  
 Алдатова Алагир -мæ æз æрба- хауд -тæн уый  
 Aldatova Alagir ALL I PV fall PST.INTR.1SG DemDist.NOM

уыди раджы – мин фараст сæдæ æхсай цыппæрæм  
 уыд -и раджы мин фараст сæдæ æхсай цыппæр -æм  
 be PST.INTR.3SG long.time.ago thousand nine hundred sixty four ORD

азы .  
 аз -ы  
 year INESS

Aldatova: I came to Alagir... It was a long time ago - in 1964.

54 Зоя : Æз та æхсай æртыккæгæм азы .  
 Зоя Æз =та æхсай æртыккæг -æм аз -ы  
 Zoja I =CONTR sixty third ORD year INESS

Zoja: And me in 63

55.1 Алдатова : О , уæдæ ды мæнæй раздæр æрбацыдтæ  
 Алдатова о уæдæ ды мæнæй раздæр æрба- цыд -тæ  
 Aldatova yes so you.SG I.ABL in.the.beginning PV go PST.INTR.2SG

Aldatova: Right, you came before me.

55.2 Мæ мады ардæм Хуыцау æруагъта ,  
 мæ= мад -ы ардæм Хуыцау æр- уагът -а  
 POSS.1SG= mother GEN here god PV let.go PST.TR.3SG

фæкуыста мæ мад Буроны , фæкуыста  
 фæ- куыс -т -а мæ= мад Бурон -ы фæ- куыс -т -а  
 PV work TR PST.TR.3SG POSS.1SG= mother Buron INESS PV work TR PST.TR.3SG

Цъæйы , Цъæйы нæ , фæлæ Зджыды .  
 Цъæй -ы Цъæй -ы нæ фæлæ Зджыд -ы  
 Tsey INESS Tsey INESS NEG but Zgid INESS

Buron - a village in Alagir region of North Ossetia.

Tsey - ski resort in Alagir region of North Ossetia.

My mother was taken here by the God, she worked in Buron, in Tsey, no, not in Tsey, in Zgid.

55.3 Стæй уæд гъе ардæм ...  
 стæй уæд гъе ардæм  
 then then well here

Then - here...

56 Зоя : Ахуыргæнæгæй ?  
 Зоя ахуыр гæн -æг -æй  
 Zoja study do PTCP.PRS ABL  
 teacher

Zoja: As a teacher?

57.1 Алдато́ва : О , ахуыргæнагæй , немьцаг æвзаг  
 Алдато́ва о ахуыр гæн -æг -æй немьц -аг æвзаг  
 Aldatova yes study do PTCP.PRS ABL German SUF language  
 teacher

лæвæрдта

лæвæрд -т -а

give TR PST.TR.3SG

Aldatova: Yes, as a teacher, I was teaching the German language.

57.2 Стæй уæд æй ардæм раивтой , раст мах  
 стæй уæд =æй ардæм ра- ивт -ой раст мах  
 then then =3SG.ENCL.GEN here PV change PST.TR.3PL true we.NOM

скъолайы куыста

скъола -йы куыст -а

school INESS work PST.TR.3SG

Then she was moved here, she worked in our school.

57.3 Æмæ уæд æз дæр ардæм æрбацыдтæн , фыццагæм скъола  
 Æмæ уæд æз =дæр ардæм æрба- цыд -тæн фыццаг -æм скъола  
 and then I =PTCL here PV go PST.INTR.1SG first ORD school

фæдæн , стæй уæд ацыдтæн ахуыр кæнынмæ

фæ- дæн стæй уæд а- цыд -тæн ахуыр кæн -ын -мæ

PV be.PRS.1SG then then PV go PST.INTR.1SG study do INF ALL

Then I came here, I graduated from the first school and then I went to study.

57.4 Æмæ распределени куы уыди ахуыры фæстæ , уæд  
 Æмæ распределени куы уыд -и ахуыр -ы фæстæ уæд  
 and distribution when be PST.INTR.3SG study GEN after then

дзы уыди

=дзы уыд -и

=3SG.ENCL.ABL be PST.INTR.3SG

Алагирмæ

Алагир -мæ

Alagir ALL

первый

первый

first

скъоламæ

скъола -мæ

school ALL

направлени

направлени

referral

When they made distribution after the graduation there was a referral to Alagir, to the first school.

57.5 Æмæ йæ райстон , зæгъын , йер уæддæр  
 Æмæ =йæ ра- йст -он зæгъ -ын йер уæддæр  
 and =3SG.ENCL.GEN PV take PST.TR.1SG say PRS.1SG now still

зонгæ бынат у

зон -гæ бынат у

know CONV place be.PRS.3SG

æмæ уым

æмæ уым

and DemDist.IN

кусдзынæн

кус -дзынæн

work FUT.1SG

I took it saying: it is a familiar place and I will work there.

57.6 Æмæ куы рцыдтæн куыстмæ , уæд мæ заявлени  
 Æмæ куы р- цыд -тæн куыст -мæ уæд мæ= заявлени  
 and when PV go PST.INTR.1SG work ALL then POSS.1SG= statement

|                     |                |   |                     |                 |
|---------------------|----------------|---|---------------------|-----------------|
| <b>бахастон</b>     | <b>РОНО-мæ</b> | , | <b>æмæ дзы</b>      | <b>Цеов уæд</b> |
| ба- хаст -он        | РОНО - -мæ     |   | æмæ =дзы            | уæд             |
| PV carry PST.TR.1SG | ALL            |   | and =3SG.ENCL.INESS | then            |

district public education authority

|                 |                    |   |
|-----------------|--------------------|---|
| <b>куыста</b>   | <b>зав РОНО-йæ</b> | . |
| куыст -а        | зав РОНО -йæ       |   |
| work PST.TR.3SG | head ABL           |   |

district public education authority

When I came to work and brought my application to the education authority and its head was Tseov.

|                                                                     |   |
|---------------------------------------------------------------------|---|
| <b>57.7 Æмæ йер скъолатæн æз уыйбæрц ницы зыдтон</b>                | , |
| Æмæ йер скъола -т -æн æз уый бæрц ницы зыд -т -он                   |   |
| and now school PL DAT I DemDist quantity nothing know TR PST.TR.1SG |   |

|                                     |   |                               |
|-------------------------------------|---|-------------------------------|
| <b>кæцы дзы у первый</b>            | , | <b>кæцы дзы у</b>             |
| кæцы =дзы у первый                  |   | кæцы =дзы у                   |
| what =3PL.ENCL.ABL be.PRS.3SG first |   | what =3PL.ENCL.ABL be.PRS.3SG |

|                                          |   |                            |   |
|------------------------------------------|---|----------------------------|---|
| <b>хуыздæр</b>                           | , | <b>кæцы дзы у æвзæрдæр</b> | . |
| хуыздæр кæцы =дзы у æвзæр -дæр           |   |                            |   |
| better what =3PL.ENCL.ABL be.PRS.3SG bad |   | COMPAR                     |   |

I didn't know the schools well, (I didn't know) which one is the first, which one is better, which one is worse.

|                                                        |                |
|--------------------------------------------------------|----------------|
| <b>57.8 Æмæ мын афтæ зæгъы :</b>                       | <b>« Ай дæ</b> |
| Æмæ =мын афтæ зæгъ -ы ай дæ=                           |                |
| and =1SG.ENCL.DAT so say PRS.3SG DemProx.NOM POSS.2SG= |                |

|                                         |
|-----------------------------------------|
| <b>направлени первый скъоламæ у ?».</b> |
| направлени первый скъола -мæ у          |
| referral first school ALL be.PRS.3SG    |

And he said to me: Do you have a referral to the first school?

|                            |   |
|----------------------------|---|
| <b>57.9 Æмæ зæгъын , о</b> | . |
| Æмæ зæгъ -ын о             |   |
| and say PRS.1SG yes        |   |

I said, yes.

|                                                      |
|------------------------------------------------------|
| <b>57.10 Æмæ дæ второй скъоламæ нæ фæнды ?</b>       |
| Æмæ =дæ второй скъола -мæ нæ фæнд -ы                 |
| and =2SG.ENCL.GEN second school ALL NEG want PRS.3SG |

Don't you want to the second school?

|                                 |   |
|---------------------------------|---|
| <b>57.11 Æмæ зæгъын , мæгъа</b> | . |
| Æмæ зæгъ -ын мæгъа              |   |
| and say PRS.1SG I don't know    |   |

I say: I don't know.

57.12 **Давай второй скъоламæ дын æй скæнон**  
 давай второй скъола -мæ =дын =æй с- кæн -он  
 let's second school ALL =2SG.ENCL.DAT =3SG.ENCL.GEN PV do SBJV.1SG

**дæ** **направлени** .  
 дæ= направлени  
 POSS.2SG= referral

I will write you a referral to the second school.

57.13 **Омæ скæ** .  
 омæ с- кæ  
 well PV do.IMP.2SG

Ok, go ahead.

57.14 **Æмæ мын гъе уым приказы одинæй два**  
 Æмæ =мын гъе уым приказ -ы один -æй два  
 and =1SG.ENCL.DAT well DemDist.IN INESS ABL two  
 order one

**скодта** .  
 с- код -т -а  
 PV do TR PST.TR.3SG

And he changed the number 1 to the number 2 in the order.

57.15 **Уый уыди мин фараст сæдæ æвдай фыццагæм**  
 уый уыд -и мин фараст сæдæ æвдай фыццаг -æм  
 DemDist.NOM be PST.INTR.3SG thousand nine hundred seventy first ORD

**азы , раст æхсæрдæсæм августы** .  
 аз -ы раст æхсæрдæс -æм август -ы  
 year GEN true sixteen ORD August GEN

It was in 1971, on the sixteenth of August.

57.16 **Æмæ гъе уæд куы ‘ рбацыдтæн куыстмæ дыккаг скъоламæ**  
 Æмæ гъе уæд куы рба- цыд -тæн куыст -мæ дыккаг скъола -мæ  
 and well then when PV go PST.INTR.1SG work ALL second school ALL

**, афтæ абоны нырмæ , абоны онг дæр гъе уым**  
 афтæ абон -ы ныр -мæ абон -ы онг =дæр гъе уым  
 so today GEN now ALL today GEN till =PTCL well DemDist.IN

**кусын** .  
 кус -ын  
 work PRS.1SG

Since I came to the second school that time, I'm still working there.

57.17 **Цы ма ?**  
 цы =ма  
 what =yet

What else?

58 **Зоя** : **Дæ** **учениктæ** **цавæр** **уыдысты** ?  
Зоя дæ= ученик -т -æ цавæр уыд -ысты  
Zoja POSS.2SG= student PL NOM what be PST.INTR.3PL

Zoja: What kind of students did you have?

59 **Мадина** : **Кълас** **дын** **радтой** ?  
Мадина кълас =дын рад -т -ой  
Madina class =2SG.ENCL.DAT give.PFV TR PST.TR.3PL

Madina: Did they give you a class?

60.1 **Алдатова** : **Кълас** **мын** **куыд** **нæ** **радтой** !  
Алдатова кълас =мын куыд нæ рад -т -ой  
Aldatova class =1SG.ENCL.DAT how NEG give.PFV TR PST.TR.3PL

Aldatova: Of course they did!

60.2 **Æвæццæгæн** **се** **ппæт** **дæр** **кæй** **ныууагътой** , **æмæ**  
æвæццæгæн се= ппæт =дæр кæй ныу- уагът -ой æмæ  
maybe POSS.3PL= all =PTCL COMP PV leave PST.TR.3PL and

**йæ** **ничиуал** **куымдта** .  
=йæ ничи уал куымд -т -а  
=3SG.ENCL.GEN nobody more agree TR PST.TR.3SG

Perhaps the one which was left by everybody and which nobody agreed to take.

61 **Мадина** : **Афтæ** **вæййы** .  
Мадина афтæ вæйй -ы  
Madina so happen PRS.3SG

Madina: It is usually like this.

62.1 **Алдатова** : **Афтæ** **вæййы** **алы** **хатт** **дæр** .  
Алдатова афтæ вæйй -ы алы хатт =дæр  
Aldatova so happen PRS.3SG every time =PTCL

Aldatova: Everytime it is like this.

62.2 **Ахæм** **шестой** **кълас** **мын** **радтой** .  
ахæм шестой кълас =мын рад -т -ой  
such sixth class =1SG.ENCL.DAT give.PFV TR PST.TR.3PL

The gave me such a sixth class.

62.3 **Æмæ** **ай** **размæ** **мæнæ** **нæ** **сыхæгтæм** ,  
Æмæ ай раз -мæ мæнæ нæ= сыхæг -т -æм  
and DemProx.GEN front ALL there,that.is POSS.1PL= neighbour PL ALL  
DISC

**сæ** **чызджы** **бинонтæ** **æрцыдысты** , **æмæ** **гъе**  
сæ= чыздж -ы бинон -т -æ æр- цыд -ысты æмæ гъе  
POSS.3PL= girl GEN family PL NOM PV go PST.INTR.3PL and well

|                 |       |                 |     |            |           |               |           |
|-----------------|-------|-----------------|-----|------------|-----------|---------------|-----------|
| <b>уыдонимæ</b> |       | <b>уыди</b>     | ... | <b>Йер</b> | <b>сæ</b> | <b>чызгæн</b> | <b>йæ</b> |
| уыдон           | -имæ  | уыд -и          |     | йер        | сæ=       | чызг -æн      | йæ=       |
| DemDist.PL.NOM  | COMIT | be PST.INTR.3SG |     | now        | POSS.3PL= | girl DAT      | POSS.3SG= |

|               |     |                |   |
|---------------|-----|----------------|---|
| <b>хицауы</b> |     | <b>æфсымæр</b> | . |
| хицау         | -ы  | æфсымæр        |   |
| father-in-law | GEN | brother        |   |

Before it, our neighbours, a new family of their daughter came to them to make friends and there was... with them... Well, the father-in-law's brother of their daughter.

|      |            |               |  |            |                  |   |            |   |            |
|------|------------|---------------|--|------------|------------------|---|------------|---|------------|
| 62.4 | <b>Æмæ</b> | <b>йæм</b>    |  | <b>куы</b> | <b>бакасай</b>   | , | <b>уæд</b> | , | <b>уже</b> |
|      | Æмæ        | =йæм          |  | куы        | ба- кæс -ай      |   | уæд        |   | уже        |
|      | and        | =3SG.ENCL.ALL |  | when       | PV look SBJV.2SG |   | then       |   | already    |

|                      |          |                |   |               |            |   |
|----------------------|----------|----------------|---|---------------|------------|---|
| <b>гъæйтт-зæгъгæ</b> |          | <b>йæхæдæг</b> | , | <b>зæронд</b> | <b>лæг</b> | . |
| гъæйтт -             | зæгъ -гæ | йæхæдæг        |   | зæронд        | лæг        |   |
| well                 | say CONV | himself        |   | old           | man        |   |

If you look at him - he is an old man already.

|      |            |             |  |                 |           |  |                  |                  |
|------|------------|-------------|--|-----------------|-----------|--|------------------|------------------|
| 62.5 | <b>Гъе</b> | <b>уый</b>  |  | <b>уыди</b>     | <b>мæ</b> |  | <b>учениктæй</b> | <b>фыццагтæй</b> |
|      | гъе        | уый         |  | уыд -и          | мæ=       |  | ученик -т -æй    | фыццаг -т -æй    |
|      | well       | DemDist.NOM |  | be PST.INTR.3SG | POSS.1SG= |  | student PL ABL   | first PL ABL     |

|           |   |                      |   |               |   |
|-----------|---|----------------------|---|---------------|---|
| <b>иу</b> | , | <b>Магкæты Хасан</b> | , | <b>зæгъгæ</b> | . |
| иу        |   |                      |   | зæгъ -гæ      |   |
| one       |   |                      |   | say CONV      |   |

He was one of my first students, Khasan Magkeev.

|      |               |        |            |                |            |   |
|------|---------------|--------|------------|----------------|------------|---|
| 62.6 | <b>Слæгтæ</b> |        | <b>сты</b> | <b>сæхæдæг</b> | <b>уже</b> | . |
|      | с- лæг        | -т -æ  | сты        | сæхæдæг        | уже        |   |
|      | PV husband    | PL NOM | be.PRS.3PL | themselves     | already    |   |

They grew into man already.

|    |               |   |                |               |  |                      |     |
|----|---------------|---|----------------|---------------|--|----------------------|-----|
| 63 | <b>Мадина</b> | : | <b>Йæхæдæг</b> | <b>дæ</b>     |  | <b>базыдтаид</b>     | ... |
|    | Мадина        |   | йæхæдæг        | =дæ           |  | ба- зыд -т -айд      |     |
|    | Madina        |   | himself        | =2SG.ENCL.GEN |  | PV know PL CNTRF.3SG |     |

Madina: Probably, he recognized you himself...

|      |                 |   |                |            |              |            |   |                 |   |
|------|-----------------|---|----------------|------------|--------------|------------|---|-----------------|---|
| 64.1 | <b>Алдатоуа</b> | : | <b>Сæхæдæг</b> | <b>уже</b> | <b>дæдтæ</b> | <b>сты</b> | , | <b>фыццагтæ</b> | . |
|      | Алдатоуа        |   | сæхæдæг        | уже        | дæд -т -æ    | сты        |   | фыццаг -т -æ    |   |
|      | Aldatova        |   | themselves     | already    | PL NOM       | be.PRS.3PL |   | first PL NOM    |   |
|      |                 |   |                |            | grandpa      |            |   |                 |   |

Aldatova: They are grandpas already, the first ones.

|      |                |  |            |   |
|------|----------------|--|------------|---|
| 64.2 | <b>Иннаетæ</b> |  | <b>дæр</b> | . |
|      | иннæ -т -æ     |  | =дæр       |   |
|      | other PL NOM   |  | =PTCL      |   |

The first ones.

64.3 Йер афтæ .  
 йер афтæ  
 now so

Like this.

64.4 Царды бирæ цыдæр хабæрттæ и , уыдон  
 цард -ы бирæ цы -дæр хабæр -тт -æ и уыдон  
 life INESS a.lot.of what INDEF news PL NOM EXST DemDist.PL.GEN

се ‘ ппæт чи радзурдзæн !  
 се= ппæт чи ра- дзур -дзæн  
 POSS.3PL= all who PV talk FUT.3SG

A lot of events occur in our lives, who will tell all of them!

64.5 Чи сæ радзурдзæн се ‘ ппæт !  
 чи =сæ ра- дзур -дзæн се= ппæт  
 who =3PL.ENCL.GEN PV talk FUT.3SG POSS.3PL= all

Who will tell all of them!

64.6 Фæлæ ... Фæлæ мæнæн æхсызгон цы у , уый  
 фæлæ фæлæ мæнæн æхсызгон цы у уый  
 but but I.DAT pleasant what be.PRS.3SG DemDist.GEN

уын зæгъон ?  
 =уын зæгъ -он  
 =2PL.ENCL.DAT say SBJV.1SG

But... but I will tell you what I like.

65 Зоя : Иронау кæй ахуыр кæнут .  
 Зоя ирон -ау кæй ахуыр кæн -ут  
 Zoja Ossetic EQU COMP study do PRS.2PL

Zoja: That you study Ossetic.

66.1 Алдатоуа : Мæнæн æхсызгон у гъе уый , æмæ мæнæ  
 Алдатоуа мæнæн æхсызгон у гъе уый æмæ мæнæ  
 Aldatova I.DAT pleasant be.PRS.3SG well DemDist.GEN and there,that.is  
 DISC

не ‘ взаг æрмæст нæхи нæ , фæлæ ма  
 не= взаг æрмæст нæ= хи нæ фæлæ =ма  
 POSS.1PL= language only POSS.1PL= REFL.GEN NEG but =yet

махæй дарддæр кæйдæртты кæй хъæуы  
 мах -æй дард -дæр кæй -дæр -т -ы кæй хъæу -ы  
 we.NOM ABL distant COMPAR who.GEN COMPAR PL GEN COMP be.necessary PRS.3SG

I'm happy that our language is necessary not only for us but also for someone else.

66.2 **Æмæ йæ** **мæнæ** **ахæм** **æрыгон** **фæсивæд** **ахуыр** **кæнынц**  
 æмæ =йæ мæнæ ахæм æрыгон фæсивæд ахуыр кæн -ынц  
 and =3SG.ENCL.GEN there,that.is such young young.people study do PRS.3PL  
 DISC

, **фæнды** **сæ** **не** **взаг** **зонын** , **нæ**  
 фæнд -ы =сæ не= възг зон -ын нæ=  
 want PRS.3SG =3PL.ENCL.GEN POSS.1PL= language know INF POSS.1PL=

**царды** **уаг** **куыд** **æвæрд** **у** , **гъе** **уыдон** **зонын** ,  
 цард -ы уаг куыд æвæрд у гъе уыдон зон -ын  
 life GEN order how put.PTCP.PST be.PRS.3SG well DemDist.PL.GEN know INF

**гъе** **мæ** **сын** **Хуыцау** **раарфæ** **кæнæд** !  
 гъе мæ =сын Хуыцау ра- арфæ кæн -æд  
 well and =3PL.ENCL.DAT god PV gratitude do IMP.3SG

That the young people study Ossetic, that they want to know our language and the way of our life and Got bless them!

66.3 **Мæди** , **дæуæн** **дæр** .  
 Мæди дæуæн =дæр  
 Madina you.SG.DAT =PTCL

And you Madina also.

66.4 **Цыфæнды** **адæймагмæ** **дæр** , **æвæццæгæн** , **мæнæ**  
 цы фæнд -ы адæймаг -мæ =дæр æвæццæгæн мæнæ  
 what want PRS.3SG man ALL =PTCL maybe there,that.is  
 DISC

**хорздзинадмæ** **тырнындзинад** **куы** **уа** , **æмæ** **хорздзинад**  
 хорз -дзинад -мæ тырн -ын -дзинад куы уа æмæ хорз -дзинад  
 good AN ALL seek INF AN if be.SBJV.3SG and good AN

**базонын** **æй** **куы** **фæнда** , **хорзыл** **æй**  
 ба- зон -ын =æй куы фæнд -а хорз -ыл =æй  
 PV know INF =3SG.ENCL.GEN when want SBJV.3SG good SUPER =3SG.ENCL.GEN

**сахуыр** **кæнын** **куы** **фæнда** , **гъе** **уæд** **хъуамæ** **гъе** **уыцы**  
 с- ахуыр кæн -ын куы фæнд -а гъе уæд хъуамæ гъе уыцы  
 PV study do INF when want SBJV.3SG well then must well that

**кæстæрæн** **алкæддæр** **йæ** **фæндаг** **уа** **рæсугъд** .  
 кæстæр -æн алкæд =дæр йæ= фæндаг уа рæсугъд  
 younger DAT always =PTCL POSS.3SG= way be.SBJV.3SG beautiful

Probably, if everyone seeks good and he will try to know good and learn something good, the way of this kind of young man always will be beautiful.

66.5 **Æмæ** **махæн** **Ирыстони** , **мæнæ** **Уæлладжыры** **комы** ,  
 Æмæ махæн Ирыстон -ы мæнæ Уæлладжыр -ы ком -ы  
 and we.DAT Ossetia INESS there,that.is Alagir GEN gorge INESS  
 DISC

|                |                   |              |            |                |              |              |
|----------------|-------------------|--------------|------------|----------------|--------------|--------------|
| <b>æппæтæй</b> | <b>каджындæр</b>  | <b>дзуар</b> | <b>у</b>   | <b>Хетæджы</b> | <b>Дзуар</b> | <b>, гъе</b> |
| æппæт -æй      | кад -джын -дæр    | дзуар        | у          | Хетæдж -ы      | Дзуар        | гъе          |
| all ABL        | esteem ADJ COMPAR | saint        | be.PRS.3SG | Khetag GEN     | saint        | well         |

|            |               |           |               |              |
|------------|---------------|-----------|---------------|--------------|
| <b>æмæ</b> | <b>уæ</b>     | <b>йæ</b> | <b>хорзæх</b> | <b>уæд !</b> |
| æмæ        | =уæ           | йæ=       | хорзæх        | уæд          |
| and        | =2PL.ENCL.GEN | POSS.3SG= | reward, favor | then         |

In Ossetia, in Alagir gorge, the most respected saint is Xetadzhy Zwar, and let him bless you!

|                     |              |                |                  |              |             |              |
|---------------------|--------------|----------------|------------------|--------------|-------------|--------------|
| <b>66.6 Хуыздæр</b> | <b>кæмæн</b> | <b>баххуыс</b> | <b>кодта</b>     | <b>, гъе</b> | <b>уый</b>  | <b>æмбал</b> |
| хуыздæр             | кæмæн        | ба- ххуыс      | код -т -а        | гъе          | уый         | æмбал        |
| better              | who.DAT      | PV help        | do TR PST.TR.3SG | well         | DemDist.GEN | friend       |

|               |              |            |            |          |
|---------------|--------------|------------|------------|----------|
| <b>мæнæ</b>   | <b>сымах</b> | <b>дæр</b> | <b>ут</b>  | <b>!</b> |
| мæнæ          | сымах        | =дæр       | ут         |          |
| there,that.is | you.PL       | =PTCL      | be.IMP.2PL |          |

DISC

I wish you will be one of those whom he helped!

|                  |                   |
|------------------|-------------------|
| <b>67 Мадина</b> | <b>: Бузныг !</b> |
| Мадина           | бузныг            |
| Madina           | thankful          |

Madina: Thank you!

|                      |                  |              |            |               |                    |
|----------------------|------------------|--------------|------------|---------------|--------------------|
| <b>68.1 Алдатова</b> | <b>: Хетæджы</b> | <b>Дзуар</b> | <b>у</b>   | <b>... Ну</b> | <b>, æвæццагæн</b> |
| Алдатова             | Хетæдж -ы        | Дзуар        | у          | Ну            | æвæццагæн          |
| Aldatova             | Khetag GEN       | saint        | be.PRS.3SG | well          | maybe              |

|               |           |                   |                 |               |
|---------------|-----------|-------------------|-----------------|---------------|
| <b>ын</b>     | <b>йæ</b> | <b>ныффыссыны</b> | <b>хабæрттæ</b> | <b>зонынц</b> |
| =ын           | йæ=       | ныф- фысс -ын -ы  | хабæр -тт -æ    | зон -ынц      |
| =3SG.ENCL.DAT | POSS.3SG= | PV write INF GEN  | news PL NOM     | know PRS.3PL  |

|            |                |          |
|------------|----------------|----------|
| <b>ацы</b> | <b>фæсивæд</b> | <b>.</b> |
| ацы        | фæсивæд        |          |
| DemProx    | young.people   |          |

Aldatova: Khetadzhy Zwar... Well, probably, these young people know this legend.

|                |               |              |          |
|----------------|---------------|--------------|----------|
| <b>68.2 Нæ</b> | <b>йæ</b>     | <b>зонут</b> | <b>?</b> |
| нæ             | =йæ           | зон -ут      |          |
| NEG            | =3SG.ENCL.GEN | know PRS.2PL |          |

You don't know?

|                |             |              |          |
|----------------|-------------|--------------|----------|
| <b>69 Олег</b> | <b>: Нæ</b> | <b>зонæм</b> | <b>.</b> |
| Олег           | нæ          | зон -æм      |          |
| Oleg           | NEG         | know PRS.1PL |          |

Oleg: No, we don't

70 **Алдатова** : **Нæ зонут** ?  
 Алдатова нæ зон -ут  
 Aldatova NEG know PRS.2PL

Aldatova: You don't?

71 **Олег** : **На** .  
 Олег на  
 Oleg PRED.NEG

Oleg: No.

72.1 **Алдатова** : **Ну ... Таурæгъ афтæ зæгъы** , **ома** , **Хетæг**  
 Алдатова Ну таурæгъ афтæ зæгъ -ы ома Хетæг  
 Aldatova well legend so say PRS.3SG that is to say Khetag

**уыди** **кæсгон** **къныйаз** .  
 уыд -и кæсгон къныйаз  
 be PST.INTR.3SG Kabardian knyaz

Aldatova: Well... the legend says that Khetag was a Kabardian knyaz.

72.2 **Æмæ райста** ... **Ну** , **кæсгæттæ** **пысылмæттæ**  
 Æмæ ра- йст -а Ну кæсгæ -тт -æ пысылмæ -тт -æ  
 and PV take PST.TR.3SG well Kabardian PL NOM Muslim PL NOM

**сты** , **фæлæ райста** **чырыстон дин** .  
 сты фæлæ ра- йст -а чырыстон дин  
 be.PRS.3PL but PV take PST.TR.3SG Christian faith

He adopted... Well, the Kabardians are Muslims, but he adopted the Christian faith.

72.3 **Æмæ кæсгæттæ** **уый** **куы бамбæрстой** , **уæд**  
 Æмæ кæсгæ -тт -æ уый куы ба- мбæрст -ой уæд  
 and Kabardian PL NOM DemDist.GEN when PV understand PST.TR.3PL then

**æй** **се** ' **хсæнæй** **фæсырдтой** .  
 =æй се= хсæн -æй фæ- сырды -т -ой  
 =3SG.ENCL.GEN POSS.3PL= among ABL PV turn out PL PST.TR.3PL

When the Kabardians knew it, they turned him out.

72.4 **Æмæ йæ** ... **ралыгъди** **Хетæг** , **йæ** **фæстæ**  
 Æмæ =йæ ра- лыгъд -и Хетæг йæ= фæстæ  
 and =3SG.ENCL.GEN PV run PST.INTR.3SG Khetag POSS.3SG= after

**цæуынц** **бæхджынтæ** , **амарæм** **æй** , **зæгъгæ**  
 цæу -ынц бæх -джын -т -æ а- мар -æм =æй зæгъ -гæ  
 go PRS.3PL horse ADJ PL NOM PV kill SBJV.1PL =3SG.ENCL.GEN say CONV

And him... Khetag was running and the horsemen were pursuing him in order to kill him.

72.5 **Æмæ ардæм** , **Уæлладжыры коммæ** , **куы схæцца и** , **уæд**  
 Æмæ ардæм Уæлладжыр -ы ком -мæ куы с- хæцца и уæд  
 and here Alagir GEN gorge ALL when PV mixed EXST then  
 reached

**æй** **куыд æрбацайæйæфтой** , **афтæ** , **дам** ,  
 =æй куыд æрба- цæй- æйæфт -ой афтæ =дам  
 =3SG.ENCL.GEN how PV PV get PST.TR.3PL so =CIT

**æм** **Хетæджы къохæй чидæр дзуры** : « **Ардæм** ,  
 =æм Хетæдж -ы къох -æй чи -дæр дзур -ы ардæм  
 =3SG.ENCL.ALL Khetag GEN grove ABL who INDEF talk PRS.3SG here

**Хетæг** , **ардæм !».**  
 Хетæг ардæм  
 Khetag here

When we came here, to the Alagir gorge, and when he was almost caught, someone from the grove of Khetag said to him: (Run) here, Khetag, here!

72.6 **Æмæ** , **дам** , **афтæ фæкодта** : « **Æз уырдаем нал**  
 Æмæ =дам афтæ фæ- код -т -а Æз уырдаем нал  
 and =CIT so PV do TR PST.TR.3SG I there no.longer

**баййафдзынæн** , **фæлæ мæм** **ды дæхæдæг рацу** !».  
 ба- ййаф -дзынæн фæлæ =мæм ды дæхæдæг ра- цу -\*0  
 PV manage FUT.1SG but =1SG.ENCL.ALL you.SG yourself PV go IMP.2SG

But he said: I won't manage to do it, you yourself come to me!

72.7 **Æмæ гъе уæд уыцы къох гъе уым** **йæ** **бынатæй**  
 Æмæ гъе уæд уыцы къох гъе уым йæ= бынат -æй  
 and well then that grove well DemDist.IN POSS.3SG= place ABL

**фезмæлыди** **æмæ Хетæг кæм уыди** , **уым** ,  
 фе- змæлыд -и æмæ Хетæг кæм уыд -и уым  
 PV move PST.INTR.3SG and Khetag where be PST.INTR.3SG DemDist.IN

**æмæ йæ** **уым** **бамбæхста** .  
 æмæ =йæ уым ба- мбæхст -а  
 and =3SG.ENCL.GEN DemDist.IN PV hide PST.TR.3SG

Then the grove moved from its place to the place where Khetag was and hid Khetag.

72.8 **Уæдæй нырмæ уыцы къох афтæ хуыйны** – **Хетæджы къох**  
 уæд -æй ныр -мæ уыцы къох афтæ хуыйн -ы Хетæдж -ы къох  
 then ABL now ALL that grove so be called PRS.3SG Khetag GEN grove

Since then it is called the Grove of Khetag.

72.9 Йер æцæг уыди , нæ уыди – нæ зонын  
 йер æцæг уыд -и нæ уыд -и нæ зон -ын  
 now real be PST.INTR.3SG NEG be PST.INTR.3SG NEG know PRS.1SG

I don't know whether it was true or not.

72.10 Таурæгъ æй хонынц , æмæ йыл мах  
 таурæгъ =æй хон -ынц æмæ =йыл мах  
 legend =3SG.ENCL.GEN name PRS.3PL and =3SG.ENCL.SUPER we.NOM

дæр æууæндæм .  
 =дæр æууæнд -æм  
 =PTCL believe PRS.1PL

They call it a legend but we believe in it.

72.11 Кувæм æм алы аз , æндæр ын нæ  
 кув -æм =æм алы аз æндæр =ын нæ=  
 pray PRS.1PL =3SG.ENCL.ALL every year other =3SG.ENCL.DAT POSS.1PL=

бон цы у !  
 бон цы у  
 strength what be.PRS.3SG

We pray every year, (we do) what we can!

72.12 В общем , о .  
 в общем о  
 in general yes

Well, yes.

73 Кто-то : ... алчидæр йе ‘ ртæ чъирийы бахæссы .  
 кто-то алчи =дæр йе= ртæ чъири -йы ба- хæсс -ы  
 Someone every =PTCL POSS.3SG= three cake GEN PV carry PRS.3SG

Someone: ... everyone brings one's own three cakes

74 Алдато́ва : Нæ уыдыстут Хетæджы бын ?  
 Алдато́ва нæ уыд -ыстут Хетæдж -ы бын  
 Aldatova NEG be PST.INTR.2PL Khetag GEN bottom

Aldatova: You haven't been in the grove of Khetag?

75 Ма́дина : Ацы аз нæ уыдыстæм .  
 Ма́дина ацы аз нæ уыд -ыстæм  
 Madina DemProx year NEG be PST.INTR.1PL

Madina: This year we weren't.

76 Алдато́ва : Мæнæ адоны дæр ахуыдтай , дæ  
 Алдато́ва мæнæ адон -ы =дæр а- хуыд -т -ай дæ=  
 Aldatova there,that.is these GEN =PTCL PV invite PL PST.TR.2SG POSS.2SG=  
 DISC

уазджыты ?  
уазджы -т -ы  
guest PL GEN

Aldatova: Did you invite them, your guests?

77 **Мадина : На** , **бæрæгбон куы уыди** , **уæд нæхæдæг**  
Мадина на бæрæгбон куы уыд -и уæд нæхæдæг  
Madina PRED.NEG holiday when be PST.INTR.3SG then ourself

**бацыдыстæм** .  
ба- цыд -ыстæм  
PV go PST.INTR.1PL

Madina: No, when there was the holiday, we went ourselves.

78.1 **Алдато́ва : Куы зæгъын** , **мæнæн уый тынг æхсызгон**  
Алдато́ва куы зæгъ -ын мæнæн уый тынг æхсызгон  
Aldatova EMPH say PRS.1SG I.DAT DemDist.NOM very pleasant

**у** .  
у  
be.PRS.3SG

Aldatova: I'm saying, I like it very much.

78.2 **Нæхи ада́мæй бирæтæ былысчыл фæкæнынц**  
нæ= хи ада́м -æй бирæ -т -æ былысчыл фæ- кæн -ынц  
POSS.1PL= REFL.GEN people ABL a.lot.of PL NOM fastidious PV do PRS.3PL

**ирон æвзагыл** .  
ирон æвзаг -ыл  
Ossetic language SUPER

Many of our people loath (to speak) Ossetic language.

78.3 **Фæзæгъынц** , **мæнæ Елхотæй дарддæр** , **дам ...**  
фæ- зæгъ -ынц мæнæ Елхотæй дард -дæр =дам  
PV say PRS.3PL there,that.is Elkhotovo distant COMPAR =CIT  
DISC

Elkhotoovo - a village in Kirovskiy region of Norht Ossetia, on the border with the Kabardino-Balkar Republic  
They say, Elkhotoovo is next

79 **Зоя : Никуы хъæуы** .  
Зоя никуы хъæу -ы  
Zoja nowhere be.necessary PRS.3SG

Zoja: It is not needed anywhere.

80.1 **Алдато́ва : никуы хъæуы ирон æвзаг** .  
Алдато́ва никуы хъæу -ы ирон æвзаг  
Aldatova nowhere be.necessary PRS.3SG Ossetic language

Aldatova: The Ossetic language is not needed anywhere.

80.2 **Фæлæ йер федтай** , **кæдæм ныххæццæ и** !  
 фæлæ йер фед -т -ай кæдæм ных- хæццæ и  
 but now PV+see TR PST.TR.2SG where PV mixed EXST  
 reached

But look where it get to!

80.3 **Кæдæм ныххæццæ и не** ‘ **взаг æмæ йæ**  
 кæдæм ных- хæццæ и не= възг æмæ =йæ  
 where PV mixed EXST POSS.1PL= language and =3SG.ENCL.GEN  
 reached

**кæмыты ахуыр кæнынц** .  
 кæм -ыт -ы ахуыр кæн -ынц  
 where PL INESS study do PRS.3PL

Where our language get to and where it is studied.

80.4 **Бузныг уын** !  
 бузныг =уын  
 thankful =2PL.ENCL.DAT

Thank you!

80.5 **Уæ цæрæнбон бирæ** !  
 уæ= цæрæнбон бирæ  
 POSS.2PL= life a.lot.of

Live long!

80.6 **Уæ хъуыдыты цы хорз фæндтæ и** , **уыдон**  
 уæ= хъуыды -т -ы цы хорз фæнд -т -æ и уыдон  
 POSS.2PL= thought PL GEN what good want PL NOM EXST DemDist.PL.NOM

**уæ къухы бафтæнт** !  
 уæ= къух -ы ба- фт -æнт  
 POSS.2PL= hand INESS PV reach IMP.3PL

I wish your good wishes will come true!

81 **Олег : Нæ бамбæрстон** .  
 Олег нæ ба- мбæрст -он  
 Oleg NEG PV understand PST.TR.1SG

Oleg: I didn't understand

82 **Алдатоа : Нæ бамбæрстай** ?  
 Алдатоа нæ ба- мбæрст -ай  
 Aldatova NEG PV understand PST.TR.2SG

Aldatova: You didn't understand?

83 **Зоя : Хъуыдытæ – мысли** .  
 Зоя хъуыды -т -æ мысли  
 Zoja thought PL NOM thought

84.1 Алдатова : Мысли .  
Алдатова Мысли  
Aldatova thoughts

84.2 Все хорошие мысли , которые у вас есть , дай Бог , чтобы это все  
мысли которые у вас это  
thought which be.PRS.3SG this

сбылось !

(repeats the same in Russian)

85 Олег : Стыр бузныг !  
Олег стыр бузныг  
Oleg big thankful

Oleg: Many thanks!

86.1 Алдатова : Вот девочке повторяю : мне очень приятно , что вы изучаете наш  
Алдатова что  
Aldatova that

язык , очень приятно .

язык

language

(repeats the same in Russian)

86.2 У меня прямо гордость и за народ наш , и за язык наш .  
у меня и народ и язык  
nation language

86.3 Я не знаю , как со стороны слышится наш язык , но , мне кажется ,  
я \*\*\* знаю как со язык но  
I I know how language

что он очень красивый .

что

that

86.4 Правда .

87 Олег : Правда .

Олег

Oleg

88.1 Алдатова : О .

Алдатова о

Aldatova yes

Aldatova: Yes.

88.2 **Вот я ... Иронау зæгъон** .  
 вот я ирон -ау зæгъ -он  
 I Ossetic EQU say SBJV.1SG

Well me... I'll say it in Ossetic.

89 **Мадина : Иронау** .  
 Мадина ирон -ау  
 Madina Ossetic EQU

Madina: In Ossetic.

90.1 **Алдатова : Иронау зæгъон** .  
 Алдатова ирон -ау зæгъ -он  
 Aldatova Ossetic EQU say SBJV.1SG

Aldatova: I will say in Ossetic.

90.2 **Мах фехъусæм кæсгон ныхас дæр , мах фехъусæм**  
 мах фе- хъус -æм кæсгон ныхас =дæр , мах фе- хъус -æм  
 we.NOM PV hear PRS.1PL Kabardian word =PTCL we.NOM PV hear PRS.1PL

**уæртæ мæхъæлон ныхас дæр , æмæ уыдонæн сæ ныхас**  
 уæртæ мæхъæл -он ныхас =дæр æмæ уыдон -æн сæ= ныхас  
 there Ingush ADJ word =PTCL and DemDist.PL DAT POSS.3PL= word

**цыдæр ... цыдæр æнахуыр у** .  
 цы -дæр цы -дæр æн= ахуыр у  
 what INDEF what INDEF without= habit be.PRS.3SG

We know the Kabardian speech, we know the Ingush speech and their language is somewhat... somehow strange.

90.3 **Ис дзы цыдæр хъæбæр , хъæбæр мыртæ , о** .  
 ис =дзы цы -дæр хъæбæр хъæбæр мыр -т -æ о  
 EXST =3SG.ENCL.INESS what INDEF hard hard sound PL NOM yes

There are a kind of hard, hard sounds, right.

90.4 **Хъæбæр мыртæ , æмæ йæ хъусæн дæр**  
 хъæбæр мыр -т -æ æмæ =йæ хъус -æн =дæр  
 hard sound PL NOM and =3SG.ENCL.GEN listen INF2 =PTCL

**вæййы тынг ...**  
 вæйй -ы тынг  
 happen PRS.3SG very

Hard sound and to listen to it is very...

91 **Мадина : Зын** .  
 Мадина зын  
 Madina hard

Madina: Difficult.

92.1 Алдато́ва : Ну́ , зы́н ... Ма́гъа .....  
 Алдато́ва Ну́ зы́н ма́гъа  
 Aldatova well hard I don't know

Aldatova: Well, difficult... I don't know...

92.2 Йе́р ма́хмæ та́ гъе́ ахǽм хъǽбæр мы́ртæ нǽй , ма́хæн  
 йе́р ма́хмæ =та́ гъе́ ахǽм хъǽбæр мы́р -т -æ нǽй ма́хæн  
 now we.ALL =CONTR well such hard sound PL NOM EXST.NEG we.DAT

у ма́нæ за́рæг куы́д уа́ , ма́нæ уǽздан до́н  
 у ма́нæ за́р -æг куы́д уа́ ма́нæ уǽздан до́н  
 be.PRS.3SG there,that.is sing PTCP.PRS how be.SBJV.3SG there,that.is noble water  
 DISC DISC

куы́д кǽла , уǽздан до́н , уǽздан ца́угæдо́н куы́д  
 куы́д кǽл -а уǽздан до́н уǽздан ца́у -гæ до́н куы́д  
 how pour SBJV.3SG noble water noble go CONV water how

кǽла , гъе́ ахǽм ра́сугъд у ма́хæн не́ , в́заг .  
 кǽл -а гъе́ ахǽм ра́сугъд у ма́хæн не́= в́заг  
 pour SBJV.3SG well such beautiful be.PRS.3SG we.DAT POSS.1PL= language

In Ossetic, there are no such hard sound, our language is like a song, like a noble stream, like the a quite stream is running, such a beautiful language we have.

93 Зо́я : Ты́нг дзы́ ра́ппæл .  
 Зо́я ты́нг =дзы́ ра́- ппæл -\*0  
 Zoja very =3SG.ENCL.ABL PV boast IMP.2SG

Zoja: Praise it.

94.1 Алдато́ва : Ома́ дзы́ æппǽлын , уымǽн æмǽ афтǽ  
 Алдато́ва ома́ =дзы́ æппǽл -ын уым -æн æмǽ афтǽ  
 Aldatova well =3SG.ENCL.ABL boast PRS.1SG DemDist DAT and so

у  
 у  
 be.PRS.3SG

Aldatova: I'm praising it, because it is true.

94.2 Аф́тǽтæ .  
 афтǽ -т -æ  
 so PL NOM

Like this.

95.1 Оле́г : Ка́сгонау́ ты́нг зы́н у .  
 Оле́г ка́сгон -ау ты́нг зы́н у  
 Oleg Kabardian EQU very hard be.PRS.3SG

Oleg: Kabardian is very hard.

95.2 **Наташæ æмæ Сеня ахуыр кодтой адыгейаг .**  
 æмæ ахуыр код -т -ой адыгейаг  
 and study do TR PST.TR.3PL Adyghe

Natasha and Senya were studying Adyghe.

96 **Зоя : Æмæ нæ уайы , нæ ?**  
 Зоя Æмæ нæ уай -ы нæ  
 Zoja and NEG come out PRS.3SG PTCL

Zoja: They didn't succeed, right?

97.1 **Алдатова : Йер уæлæ Людæмæ бацæуын хъуыди**  
 Алдатова йер уæлæ Людæ -мæ ба- цæу -ын хъуыд -и  
 Aldatova now there above Luda ALL PV go INF be.necessary PST.INTR.3SG

**уæд .**  
 уæд  
 then

Aldatova: You have to go to Luda then.

97.2 **Людæ же адыгейка .**  
 адыгейка  
 Adygei

(in Russian) Luda is Adygei.

98 **Мадина : Нам осетинский сейчас нужен .**  
 Мадина сейчас  
 Madina now

Madina: (in Russian) We need Ossetic now.

99 **Олег : Ирон æвзаг .**  
 Олег ирон æвзаг  
 Oleg Ossetic language

Oleg: Ossetic language.

100.1 **Алдатова : Иронау радзырдтам .**  
 Алдатова ирон -ау ра- дзырд -т -ам  
 Aldatova Ossetic EQU PV talk TR PST.TR.1PL

Aldatova: I was speaking in Ossetic.

100.2 **В общем , о .**  
 в общем о  
 in general yes

In general, yes.

100.3 **Ритæ , ницы радзурдзынæ ды ?**  
 Ритæ ницы ра- дзур -дзынæ ды  
 Rita nothing PV talk FUT.2SG you.SG

Rita, you won't tell us anything?

100.4 **Уæ** , **Ритæ** ?  
 уæ Ритæ  
 hey Rita

Hey, Rita?

101 **Мадина** : **Куыд ницы** ?  
 Мадина Куыд ницы  
 Madina how nothing

Madina: You sure you won't?

102.1 **Алдатова** : **Рита** , **исты радзур** !  
 Алдатова Рита исты ра- дзур -\*0  
 Aldatova Rita something PV talk IMP.2SG

Aldatova: Rita, tell us something!

102.2 **Сос** , **рауай-ма** .  
 Сос ра- уай -\*0 - =ма  
 Soslan PV jump IMP.2SG =yet

Sos, come to here.

103 **Мадина** : **Это ваш внук** ?  
 Мадина Это внук  
 Madina grandson

(in Russian)

104 **Алдатова** : **Да** .  
 Алдатова Да  
 Aldatova Yes

(in Russian)

105.1 **Мадина** : **Не верю** .  
 Мадина не  
 Madina

(in Russian)

105.2 **Такая молодая бабушка** ?  
 бабушка  
 grandma

(in Russian)

105.3 **Не может быть** !  
 не может быть  
 may be

(in Russian)

106 **Алдатова** : **Поверь** .  
 Алдатова  
 Aldatova

(in Russian)

107 **Сослан** : **Цы** ?  
 Сослан цы  
 Soslan what

Soslan: What?

108 **Алдатова** : **Ницы** , **мæнæ** **Мæдиимæ** **базонгæ** **у** .  
 Алдатова ницы мæнæ Мæди -имæ ба- зон -гæ у  
 Aldatova nothing there,that.is Madina COMIT PV know CONV be.IMP.2SG  
 DISC

Aldatova: Nothing, meet Madina.

109 **Мадина** : **Рауай-ма** **иу** **гæбо** **дын** **акæнон**  
 Мадина ра- уай -\*0 - =ма иу гæбо =дын а- кæн -он  
 Madina PV jump IMP.2SG =yet one hug =2SG.ENCL.DAT PV do SBJV.1SG

Madina: Come here, I will give you a hug.

110.1 **Зоя** : **Ныфсæрмы** **и** .  
 Зоя ны- фсæрм -ы и  
 Zoja PV shame GEN EXST

Zoja: He is shy.

110.2 **Æфсæрмыгæнаг** **лæппу** **у** .  
 æфсæрм -ы гæн -аг лæппу у  
 shame GEN do SUF boy be.PRS.3SG

He is a shy boy.

111.1 **Алдатова** : **Уæдæ** !  
 Алдатова уæдæ  
 Aldatova so

Aldatova: Of course!

111.2 **Кæм** **ма** **и** **ахæм** !  
 кæм =ма и ахæм  
 where =yet EXST such

Where else will you find such (boys)!

112 **Мадина** : **Сымах** **та** **рагæй** **цæрут** **ам** ?  
 Мадина сымах =та рагæй цæр -ут ам  
 Madina you.PL =CONTR for a long time live PRS.2PL DemProx.IN  
 here

Madina: Do you live here for a long time?

113 **Зоя** : **Æз** **мæнæ** **ацы** **хæдзар** **куы** **скодтой** ,  
 Зоя Æз мæнæ ацы хæдзар куы с- код -т -ой  
 Zoja I there,that.is DemProx house when PV do TR PST.TR.3PL  
 DISC

**уæдæй** .  
 уæд -æй  
 then ABL

Zoja: I'm here since the house was built.

114.1 **Алдатова** : **Ды** **кæм** **куыстай** **вообще** ?  
 Алдатова ды кæм куыст -ай вообще  
 Aldatova you.SG where work PST.TR.2SG at all

Aldatova: Where did you work in general?

114.2 **Рагæй** **дæр** **кæм** **кусыс** , **уый** **ма** **мын**  
 рагæй =дæр кæм кус -ыс уый =ма =мын  
 for a long time =PTCL where work PRS.2SG DemDist.GEN =yet =1SG.ENCL.DAT

**зæгъ**

зæгъ -\*0

say IMP.2SG

Tell me, where do you work.

115 **Зоя** : **Рагæй** **дæр** **кусын** **завод** ... **мæнæ** **ам**  
 Зоя рагæй =дæр кус -ын завод мæнæ ам  
 Zoja for a long time =PTCL work PRS.1SG factory there,that.is DemProx.IN  
 DISC here  
**нæ** **разы** **ис** **Завод** **Сопротивлений** , **зæгъгæ** , **æмæ** **гъе**  
 нæ= раз -ы ис завод зæгъ -гæ æмæ гъе  
 POSS.1PL= front GEN EXST factory say CONV and well

**уыцы** **ран** **канцелярийы**

уыцы ран канцеляри -йы

that place GEN

administrative office

Zoja: I have been working in a factory for a long time... there is a factory of Resistors near us and I'm working there, in the administrative office.

116 **Мадина** : **Ныр** **дæр** **ма** **кусыс** ?  
 Мадина ныр =дæр =ма кус -ыс  
 Madina now =PTCL =yet work PRS.2SG

Madina: You are working now?

117 **Зоя** : **Ныр** **дæр** **ма** **кусын**  
 Зоя ныр =дæр =ма кус -ын  
 Zoja now =PTCL =yet work PRS.1SG

Zoja: I'm still working now.

118.1 **Алдатова** : **Йер** **гъе** **уыцы** **заводы** **историйæ** **ма** **нын**  
 Алдатова йер гъе уыцы завод -ы истори -йæ =ма =нын  
 Aldatova now well that factory GEN story ABL =yet =1PL.ENCL.DAT

**исты** **радзур**

исты ра- дзур -\*0

something PV talk IMP.2SG

Aldatova: Tell us something about the history of the factory.

118.2 **Кæд райдыдта кусын ?**  
 кæд ра- йдыд -т -а кус -ын  
 when PV begin TR PST.TR.3SG work INF

When did it open?

118.3 **Нæ , Мæди ?**  
 нæ Мæди  
 PTCL Madina

Right, Madi?

119.1 **Зоя : Тынг раджы райдыдта .**  
 Зоя тынг раджы ра- йдыд -т -а  
 Zoja very long.time.ago PV begin TR PST.TR.3SG

Zoja: It opened a long time ago.

119.2 **Æмæ уыди ....**  
 Æмæ уыд -и  
 and be PST.INTR.3SG

And it was...

119.3 **Тынг бирæ кусджытæ дзы ластой**  
 тынг бирæ кус -дж -ыт -æ =дзы ласт -ой  
 very a.lot.of work PTCP.PRS PL NOM =3SG.ENCL.INESS carry PST.TR.3PL  
 worker

**фæйнæрдэгæй хъæутæй , афтид Алагирæ адæм фаг нæ**  
 фæйнæ рдыг -æй хъæу -т -æй афтид Алагир -ы адæм фаг нæ  
 by, per side ABL village PL ABL only Alagir GEN people enough NEG  
 from everywhere

**кодтой , æмæ гъе уыйбæрц куыста , Уæрæсейы**  
 код -т -ой æмæ гъе уый бæрц куыст -а Уæрæсе -йы  
 do TR PST.TR.3PL and well DemDist quantity work PST.TR.3SG Russia INESS

**дæр йе , мхуызон заводтæй , нæ**  
 =дæр йе= м- хуыз -он завод -т -æй нæ=  
 =PTCL POSS.3SG= together appearance,way ADJ factory PL ABL POSS.1PL=  
 similar

**продукци кæй хъуыдис , ахæм заводтæ бирæ**  
 продукци кæй хъуыд -ис ахæм завод -т -æ бирæ  
 product COMP be.necessary PST.INTR.3SG such factory PL NOM a.lot.of

**уыдис .**  
 уыд -ис  
 be PST.INTR.3SG

A lot of worker were coming from other villages, Alagir's people were not enough and the factory worked in this way, there were a lot of similar factories in Russia which needed our product.

119.4 **Æмæ нæм-иу ссыдысты** ,  
 Æмæ =нæм - =иу с- сыд -ысты  
 and =1PL.ENCL.ALL =ITER PV go PST.INTR.3PL

**райстой-иу нæ продукци , æмæ-иу мах дæр**  
 ра- йст -ой - =иу нæ= продукци æмæ =иу мах =дæр  
 PV take PST.TR.3PL =ITER POSS.1PL= product and =ITER we.NOM =PTCL

**архайдтам , цæмæй рæвдздæр , хуыздæр цæуа**  
 архайд -т -ам цæмæй рæвдз -дæр хуыздæр цæу -а  
 try TR PST.TR.1PL in.order.to quick COMPAR better go SBJV.3SG

**нæ куыст , зæгъгæ** .  
 нæ= куыст зæгъ -гæ  
 POSS.1PL= work say CONV

They used to come to us and take our product, and we did our best to make our work faster and better.

120 **Алдатоуа : Уæвгæ , уый æфсæддон завод уыди** ?  
 Алдатоуа уæвгæ уый æфсæдд -он завод уыд -и  
 Aldatova in fact DemDist.NOM army ADJ factory be PST.INTR.3SG

Aldatova: It was in fact a military factory, right?

121.1 **Зоя : О , æмæ у , ныр дæр у** .  
 Зоя о æмæ у ныр =дæр у  
 Zoja yes and be.PRS.3SG now =PTCL be.PRS.3SG

Zoja: Right, and it is still a military one.

121.2 **Военныйтæ дзы ис , æмæ уыдон**  
 военный -т -æ =дзы ис æмæ уыдон  
 PL NOM =3SG.ENCL.INESS EXST and DemDist.PL.NOM  
 military

**фæкæнынц алы продукци дæр** .  
 фæ- кæн -ынц алы продукци =дæр  
 PV do PRS.3PL every product =PTCL  
 product

There are military men and they do some kind of products.

121.3 **Бирæ продукцитæ сты приемка ВП , зæгъгæ , æмæ гъе**  
 бирæ продукци -т -æ сты приемка зæгъ -гæ æмæ гъе  
 a.lot.of product PL NOM be.PRS.3PL acceptance say CONV and well

**уыйимæ** .  
 уый -имæ  
 DemDist COMIT

A lot of our products comes with the MP (military product) acceptance, with it.

121.4 **Æмæ йæ военныйтæ фенынц раздæр** ,  
 Æмæ =йæ военный -т -æ фен -ынц раздæр  
 and =3SG.ENCL.GEN PL NOM PV+see PRS.3PL in.the.beginning  
 military

|                |            |           |                |   |             |              |               |
|----------------|------------|-----------|----------------|---|-------------|--------------|---------------|
| <b>бæззы</b>   | <b>æви</b> | <b>нæ</b> | <b>бæззы</b>   | , | <b>уый</b>  | <b>фæстæ</b> | <b>йæ</b>     |
| бæзз -ы        | æви        | нæ        | бæзз -ы        |   | уый         | фæстæ        | =йæ           |
| be.fit PRS.3SG | or         | NEG       | be.fit PRS.3SG |   | DemDist.GEN | after        | =3SG.ENCL.GEN |

|                 |   |           |           |              |   |                |     |
|-----------------|---|-----------|-----------|--------------|---|----------------|-----|
| <b>арвитынц</b> | , | <b>чи</b> | <b>нæ</b> | <b>исы</b>   | , | <b>уыдонмæ</b> | .   |
| а- рвит -ынц    |   | чи        | нæ        | ис -ы        |   | уыдон          | -мæ |
| PV send PRS.3PL |   | who       |           | take PRS.3SG |   | DemDist.PL.NOM | ALL |

First it is check by military men, whether it is okey or not, then it is sent to those who accept it.

121.5 **Афтæтæ** , **фæлæ** ...  
 афтæ -т -æ фæлæ  
 so PL NOM but

In this way, but...

122 **Алдато́ва** : **Æфсæддон** **завод** **у** , **æмæ** **дзы** **цæттæ**  
 Алдато́ва æфсæдд -он завод у æмæ =дзы цæттæ  
 Aldatova army ADJ factory be.PRS.3SG and =3SG.ENCL.INESS ready

**кæнынц** **мæнæ** ...  
 кæн -ынц мæнæ  
 do PRS.3PL there,that.is  
 DISC

Aldatova: It is a military factory and it produces...

123 **Зоя** : **Резистортæ** .  
 Зоя резистор -т -æ  
 Zoja PL NOM  
 resistor

Zoja: Resistors.

124 **Алдато́ва** : **ныхмæлæуд** , **ныхмæлæуд** **кæй** **хоннынц** – **сопротивление** –  
 Алдато́ва ныхмæлæуд ныхмæлæуд кæй хон -ынц  
 Aldatova resistance resistance COMP name PRS.3PL

**ныхмæлæуд** .  
 ныхмæлæуд  
 resistance

Aldatova: resistance, it is called resistance.

125 **Олег** : **Физикон** **терминтæ** **сты** **иронау** ?  
 Олег физик -он термин -т -æ сты ирон -ау  
 Oleg ADJ PL NOM be.PRS.3PL Ossetic EQU  
 physical term

Oleg: You have physical terms in Ossetic?

126 **Зоя** : **Фæлæ** **йер** **резистор** **та** **иронау** **куыд** **у** ?  
 Зоя фæлæ йер резистор =та ирон -ау куыд у  
 Zoja but now resistor =CONTR Ossetic EQU how be.PRS.3SG

Zoja: How to say resistor in Ossetic?

127 **Алдатова** : **Гье уый** **дæр** **афтæ** **у** .  
 Алдатова гье уый =дæр афтæ у  
 Aldatova well DemDist.NOM =PTCL so be.PRS.3SG

Aldatova: It is the same.

128 **Зоя** : **Гье уый** **дæр** **афтæ** **у** ?  
 Зоя гье уый =дæр афтæ у  
 Zoja well DemDist.NOM =PTCL so be.PRS.3SG

Zoja: The same?

129 **Алдатова** : **О** , **ныхмæлæуд** .  
 Алдатова о ныхмæлæуд  
 Aldatova yes resistance

Aldatova: Yes, nyxmalawd.

130 **Мадина** : **Раздæр** **дзы** **бирæ** **адæм** **куыста** , **нæ** ?  
 Мадина раздæр =дзы бирæ адæм куыст -а нæ  
 Madina earlier =3SG.ENCL.INESS a.lot.of people work PST.TR.3SG PTCL

Madina: Before a lot of people worked there, right?

131 **Зоя** : **Тынг бирæ** .  
 Зоя тынг бирæ  
 Zoja very a.lot.of

Zoja: Quite a lot.

132 **Алдатова** : **Раздæр æртæ минæй** **фылдæр уыдысты** .  
 Алдатова раздæр æртæ мин -æй фылдæр уыд -ысты  
 Aldatova earlier three thousand ABL more be PST.INTR.3PL

Aldatova: There were more than 3 thousand before.

133.1 **Зоя** : **Цыппар мины** .  
 Зоя цыппар мин -ы  
 Zoja four thousand GEN

Zoja: Four thousand.

133.2 **Даже цыппар æмæ æрдæг** .  
 даже цыппар æмæ æрдæг  
 even four and half

Even four and a half.

133.3 **Ныртæккæ та** **триста – триста пятьдесят** , **афтæ** .  
 ныртæккæ =та пятьдесят афтæ  
 now =CONTR fifty so

And now - 350, like this.

134 **Алдатова** : **Йер ма гье уый** **уырыссагау** **цæмæ**  
 Алдатова йер =ма гье уый уырыссаг -ау цæмæ  
 Aldatova now =yet well DemDist.GEN Russian EQU what.ALL

**загътай** ?  
 загът -ай  
 say PST.TR.2SG

Aldatova: Why did you say it in Russian?

135.1 **Зоя** : **Ой** , **æртæсæдæ** **фæндзай** .  
 Зоя æртæ сæдæ фæндзай  
 Zoja three hundred fifty

Zoja: Oh, 350.

135.2 **Сахуыр** **стæм** **афтæ** , **æрдæг** – **иронау** , **æрдæг** – **уырыссагау** .  
 с- ахуыр стæм афтæ æрдæг ирон -ау æрдæг уырыссаг -ау  
 PV habit be.1PL so half Ossetic EQU half Russian EQU

We get used to it - half in Ossetic, half in Russian.

136 **Мадина** : **Ацы** **хæдзæрттæ** , **æвæццæгæн** , **заводæн**  
 Мадина ацы хæдзæр -тт -æ æвæццæгæн завод -æн  
 Madina DemProx house PL NOM maybe factory DAT

**сарæзтой** , **нæ** ?  
 с- арæзт -ой нæ  
 PV build PST.TR.3PL PTCL

Madina: These houses were built for the factory, right?

137.1 **Зоя** : **Адон** **иууылдæр** **заводæн** **сты** .  
 Зоя адон иууылдæр завод -æн сты  
 Zoja these all factory DAT be.PRS.3PL

Zoja: All these are for the factory.

137.2 **Мæнæ** **ай** **дæр** , **уæртæ** **девятитæджæ** .  
 мæнæ ай =дæр уæртæ деывитæджæ  
 there,that.is DemProx.NOM =PTCL there nine-storey building  
 DISC

And this also, the nine-storey building

138 **Алдатоуа** : **Девятитæджæйæн** **йе** , **мбис** .  
 Алдатоуа деывитæджæ -йæн йе= мбис  
 Aldatova DAT POSS.3SG= half  
 nine-storey building

Aldatova: The half of the nine-storey building.

139.1 **Зоя** : **Уæртæ** **фаллаг** **дыууæ** **корпусы** .  
 Зоя уæртæ фаллаг дыууæ корпус -ы  
 Zoja there opposite two GEN  
 building

Zoja: There, other two buildings.

139.2 **Гъе** **уыдон** **иууылдæр** **сарæзта** **завод** **йæ**  
 гъе уыдон иууылдæр с- арæзт -а завод йæ=  
 well DemDist.PL.GEN all PV build PST.TR.3SG factory POSS.3SG=

### кусджытæн

кус -дж -ыт -æн

work PTCP.PRS PL DAT

worker

All of it was build by the factory for its workers.

### 139.3 Лæвар

лæвар

present

For free.

### 139.4 Æртæккæ æлхæнгæ кæнынц , фæлæ уæд та лæвар

æртæккæ æлхæн -гæ кæн -ынц фæлæ уæд =та лæвар

now buy CONV do PRS.3PL but then =CONTR present

### лæвæрдтой

лæвæрд -т -ой

give TR PST.TR.3PL

Now they are buying, but that time it was given for free.

### 139.5 Ужæ дзы цæрæм дыууæ æмæ ссæдз азы , нæ

ужæ =дзы цæр -æм дыууæ æмæ ссæдз аз -ы нæ

already =3SG.ENCL.INESS live PRS.1PL two and twenty year GEN PTCL

?

We live there 22 years, right?

### 139.6 Æви фылдæр ?

æви фылдæр

or more

Or more?

### 139.7 Дыууæ æмæ ссæдз азы

дыууæ æмæ ссæдз аз -ы

two and twenty year GEN

22 years.

### 139.8 Афтæтæ

афтæ -т -æ

so PL NOM

Like this.

### 139.9 Цы ма радзурæм ?

цы =ма ра- дзур -æм

what =yet PV talk SBJV.1PL

What else shall I say?

### 140.1 Алдатова : Завод уыди хорз завод , кæй зæгъын

Алдатова завод уыд -и хорз завод кæй зæгъ -ын

Aldatova factory be PST.INTR.3SG good factory COMP say INF

**æй** **хъæуы**  
 =æй хъæу -ы  
 =3SG.ENCL.GEN be.necessary PRS.3SG

Aldatova: It has to be said, it was a good factory.

140.2 **Мæнæ** , **кæд æй** **федтат** , **уæртæ**  
 мæнæ кæд =æй фед -т -ат уæртæ  
 there,that.is if =3SG.ENCL.GEN PV+see TR PST.TR.2PL there  
 DISC

**уыцырдыгæй æртæккæ бирæ хæлд хæдзæрттæ и**  
 уыцы -рдыгæй æртæккæ бирæ хæлд хæдзæр -тт -æ и  
 that RCS now a.lot.of collapse.PART.PST house PL NOM EXST

уыцырдыгæй is pronounced as уыцыздыгæй.

There, if you saw, that side there are a lot of destroyed houses.

140.3 **Æмæ йер йæ заманы мæнæ цы хæлд хæдзар**  
 Æмæ йер йæ= заман -ы мæнæ цы хæлд хæдзар  
 and now POSS.3SG= time INESS there,that.is what collapse.PART.PST house  
 DISC

**федтат** , **уый** **уыди** **заводæн йæ**  
 фед -т -ат уый уыд -и завод -æн йæ=  
 PV+see TR PST.TR.2PL DemDist.NOM be PST.INTR.3SG factory DAT POSS.3SG=

**хæрæндон**  
 хæрæндон  
 canteen

In its time that destroyed building, which you saw, was the factory's canteen.

140.4 **Æмæ дзы ахæм ...**  
 Æмæ =дзы ахæм  
 and =3SG.ENCL.INESS such

And there were...

140.5 **Ну æз цалынмæ ардæм æрцыдтæн** , **уæдмæ уыцы**  
 Ну æз цалынмæ ардæм æр- цыд -тæн уæдмæ уыцы  
 well I until here PV go PST.INTR.1SG until.then that

**бæстыхæйттæ зонгæ дæр нæ кодтон** , **кæм цы**  
 бæстыхæй -тт -æ зон -гæ =дæр нæ код -т -он кæм цы  
 building, yard PL NOM know CONV =PTCL NEG do TR PST.TR.1SG where what

**и** , **уый** , **фæлæ куы рцыдтæн** , **уæд мæнæ**  
 и уый фæлæ куы р- цыд -тæн уæд мæнæ  
 EXST DemDist.GEN but when PV go PST.INTR.1SG then there,that.is  
 DISC

**мæ сыхæгтæм гæсгæ-иу æз дæр**  
 мæ= сыхæг -т -æм гæсгæ - =иу æз =дæр  
 POSS.1SG= neighbour PL ALL in accordance with =ITER I =PTCL

## ныууадтæн

ныу- уад -тæн

PV run PST.INTR.1SG

Before I moved here, I didn't know these buildings, where is what, but when I moved here I was watching my neighbours (I found the canteen) and I was visiting it.

140.6 **Æмæ ахæм рæсугъд конд уыди мидагæй , стæй ахæм**  
Æмæ ахæм рæсугъд конд уыд -и мидæг -æй стæй ахæм  
and such beautiful do.PTCP.PST be PST.INTR.3SG inside ABL then such

**хæрзад хæринаг кодтой , нæ , æмæ-иу адæймаг сцыбæл**  
хæрзад хæринаг код -т -ой нæ æмæ =иу адæймаг с- цыбæл  
delicious food do TR PST.TR.3PL PTCL and =ITER man PV temptation

и

и

EXST

It was so beautiful inside and the food was so tasty, right, that one was tempted.

140.7 **Æцæгæй**  
æцæг -æй  
real ABL

True.

140.8 **Стæй гъе уыцы рæстæг мæнæ гъе дзидза балхæнынмæ , гъе**  
стæй гъе уыцы рæстæг мæнæ гъе дзидза ба- лхæн -ын -мæ гъе  
then well that time there,that.is well meat PV buy INF ALL well  
DISC

**мæнæ кæрчытæ балхæнынмæ , уæд куыддæр дуканиты**  
мæнæ кæрч -ыт -æ ба- лхæн -ын -мæ уæд куыддæр дукани -т -ы  
there,that.is chicken PL NOM PV buy INF ALL then as.soon.as shop PL GEN  
DISC

**афтæ арæх нæ уыдысты**  
афтæ арæх нæ уыд -ысты  
so abundant NEG be PST.INTR.3PL

That time it was (difficult) to buy meat or chicken - shops didn't have a lot of things to sell.

140.9 **Ацы столовый , хæрæндон цы нæ уыди**  
ацы столовы -йы хæрæндон -ы цы нæ уыд -и  
DemProx INESS canteen INESS what NEG be PST.INTR.3SG  
canteen

**балхæнæн !**

ба- лхæн -æн

PV buy INF2

But in this canteen you could buy everything!

141 **Зоя** : **Алцыдæр балхæнæн уыди** .  
 Зоя алцыдæр ба- лхæн -æн уыд -и  
 Zoja everything PV buy INF2 be PST.INTR.3SG

Zoja: You could buy everything.

142.1 **Алдато́ва** : **Стæй уыди зынга́ асламдæр , нежели**  
 Алдато́ва стæй уыд -и зын -гæ аслам -дæр нежели  
 Aldatova then be PST.INTR.3SG seem CONV cheap COMPAR than

**дуканиты** .  
 дукани -т -ы  
 shop PL INESS

Aldatova: It was much cheaper than in the shops.

142.2 **Йер та ницыуал , уæртæ ныххæлæццаг сты**  
 йер =та ницы уал уæртæ ных- хæлæццаг сты  
 now =CONTR nothing more there PV smth.which.has.to.be.destroyed be.PRS.3PL

Now there is nothing, it went to ruin.

142.3 **Нæ зонын , цы ма радзурон ...**  
 нæ зон -ын цы =ма ра- дзур -он  
 NEG know PRS.1SG what =yet PV talk SBJV.1SG

I don't know, what else to tell...

143 **Ма́дина** : **Ам уæм иумæйаг сыхыкуывдтæ нæ**  
 Ма́дина ам =уæм иумæйаг сыхы куывд -т -æ нæ  
 Madina DemProx.IN =2PL.ENCL.ALL common holiday PL NOM NEG  
 here

**вæййы** ?  
 вæйй -ы  
 happen PRS.3SG

Madina: You don't have common holidays here?

144 **Алдато́ва** : **Куы́ннæ нæм вæййы ?**  
 Алдато́ва куы́ннæ =нæм вæйй -ы  
 Aldatova how.not =1PL.ENCL.ALL happen PRS.3SG

Aldatova: Why, we do have.

145 **Ма́дина** : **Æмæ уæм цы вæййы ?**  
 Ма́дина Æмæ =уæм цы вæйй -ы  
 Madina and =2PL.ENCL.ALL what happen PRS.3SG

Madina: What kind of holidays you have?

146.1 **Алдато́ва** : **Вæййы** .  
 Алдато́ва вæйй -ы  
 Aldatova happen PRS.3SG

Aldatova: We have.

146.2 **Мæнæ æрдæбон цы дзуары кой кодтам** ,  
 мæнæ æрдæбон цы дзуар -ы кой код -т -ам  
 there,that.is recently what saint GEN mention do TR PST.TR.1PL  
 DISC

**Хетæджы Дзуар , гъе уымæн алы аз дæр скæнæм**  
 Хетæдж -ы Дзуар гъе уым -æн алы аз =дæр с- кæн -æм  
 Khetag GEN saint well DemDist DAT every year =PTCL PV do PRS.1PL

**куывд радыгай** .  
 куывд рад -ыгай  
 holiday turn DISTR

The saint which me just mentioned, Khetag, we prepare his holiday in turns.

146.3 **Йер ацы аз кæцы бацæуæны рад уыди** ?  
 йер ацы аз кæцы ба- цæу -æн -ы рад уыд -и  
 now DemProx year what PV go INF2 GEN turn be PST.INTR.3SG  
 entrance

Which entrance's turn was this year?

146.4 **Фыццаг бацæуæны рад** .  
 фыццаг ба- цæу -æн -ы рад  
 first PV go INF2 GEN turn  
 entrance

The first entrance's turn.

146.5 **Æмæ афтæ , афтæ алы аз дæр , æмæ та ногæй**  
 Æмæ афтæ афтæ алы аз =дæр æмæ =та ног -æй  
 and so so every year =PTCL and =CONTR new ABL

**райдайы уæд** .  
 ра- йдай -ы уæд  
 PV begin PRS.3SG then

And every year in this way and then again from the beginning.

146.6 **Фарон нын** ...  
 фарон =нын  
 previous year =1PL.ENCL.DAT

Last year we...

147 **Мадина : Æмбырдæй йæ фæкæнут , æви исчи**  
 Мадина æмбырд -æй =йæ фæ- кæн -ут æви исчи  
 Madina gathering ABL =3SG.ENCL.GEN PV do PRS.2PL or somebody

**вæййы ардыгæй ?**  
 вæйй -ы ардыгæй  
 happen PRS.3SG from.here

Do you prepare the holiday together or someone from here does it alone?

148.1 **Алдатова** : **Æмбырдæй** .  
 Алдатова æмбырд -æй  
 Aldatova gathering ABL

Aldatova: Together.

148.2 **Ома** , **куыд æмбырдæй** ...  
 ома куыд æмбырд -æй  
 that is to say how gathering ABL

That is to say, how together...

149 **Зоя** : **Æнæхъæн хæдзарæй** .  
 Зоя æнæхъæн хæдзар -æй  
 Zoja whole house ABL

Zoja: All the house.

150.1 **Алдатова** : **Иу бацæуæн вæййы фысым** .  
 Алдатова Иу ба- цæу -æн вæйй -ы фысым  
 Aldatova one PV go INF2 happen PRS.3SG host  
 entrance

Aldatova: One entrance usually is the host.

150.2 **Æмæ уыдон уыдæттæ кæнынц** .  
 Æмæ уыдон уыдæ -тт -æ кæн -ынц  
 and DemDist.PL.GEN DemDist.PL PL NOM do PRS.3PL

And they cook together.

150.3 **Хонгæ та æркæнынц йер йæ бон кæмæн**  
 хон -гæ =та æр- кæн -ынц йер йæ= бон кæмæн  
 invite CONV =CONTR PV do PRS.3PL now POSS.3SG= possibility who.DAT

**у** , **кæй бафæндыди бацæуын куывдмæ** ,  
 у кæй ба- фæндыд -и ба- цæу -ын куывд -мæ  
 be.PRS.3SG COMP PV want PST.INTR.3SG PV go INF holiday ALL

**уыдоны** .  
 уыдон -ы  
 DemDist.PL GEN

They invite those who can come and who wants to come to the holiday.

151 **Мадина** : **Йер уый сабаты изæры се** , **ппæт**  
 Мадина йер уый сабат -ы изæр -ы се= ппæт  
 Madina now DemDist.GEN Saturday GEN evening INESS POSS.3PL= all

**нумæ сцæттæ кæнынц** , **нæ** ?  
 нумæ с- цæттæ кæн -ынц нæ  
 together PV ready do PRS.3PL PTCL

Madina: They cook it together during the Saturday's night, right?

152.1 Алдато́ва : Саба́ты , о .  
 Алдато́ва саба́т -ы о  
 Aldatova Saturday INESS yes

Aldatova: Yes, on Saturday.

152.2 Æна́эхъа́н ба́цауа́н иу́мæ сца́ттæ ка́ныны́ц , æма́  
 æна́эхъа́н ба- ца́у -а́н иу́мæ с- ца́ттæ ка́н -ыны́ц æма́  
 whole PV go INF2 together PV ready do PRS.3PL and  
 entrance

хуы́цаубо́ны иу-ды́уада́с са́хаты́л , ча́с , иу-ды́уа  
 хуы́цаубо́н -ы иу - ды́уада́с са́хат -ыл ча́с иу ды́уа  
 Sunday INESS approximately twelve hour SUPER hour one two

са́хатмæ , а́фтæ , ку́ыд сра́вдз уо́й , уы́мæ га́сгæ  
 са́хат -мæ а́фтæ ку́ыд с- ра́вдз уо́й уы́ -мæ га́сгæ  
 hour ALL so how PV ready be.SBJV.3PL DemDist ALL in accordance with

The entrance cooks together and on Sunday, around 12, at one, one-two, they have to be ready.

152.3 Æма́ ба́ха́рыны́ц , ба́нуа́зыны́ц , дза́бæх фа́бады́ныц , гъе́  
 Æма́ ба- ха́р -ыны́ц ба- нуа́з -ыны́ц дза́бæх фа́- ба́д -ыны́ц гъе́  
 and PV eat PRS.3PL PV drink PRS.3PL good PV sit PRS.3PL well

ста́й уа́д ма́на са́райы бы́н , ва́ййы а́фтæ , æма́ хъа́зт  
 ста́й уа́д ма́на са́ра -йы бы́н ва́йй -ы а́фтæ æма́ хъа́зт  
 then then there,that.is shed GEN bottom happen PRS.3SG so and dancing  
 DISC ?

ска́на́м  
 с- ка́н -а́м  
 PV do PRS.1PL

They eat and drink and then, sometimes, we organize dancing.

153 Зо́я : Фа́кафы́ныц .  
 Зо́я фа́- ка́ф -ыны́ц  
 Zoja PV dance PRS.3PL

Zoja: They dance.

154.1 Алдато́ва : Æма́ фа́сива́д ка́фгæ да́р фа́кæны́ныц ,  
 Алдато́ва Æма́ фа́сива́д ка́ф -гæ =да́р фа́- ка́н -ыны́ц  
 Aldatova and young.people dance CONV =PTCL PV do PRS.3PL

за́ргæ да́р фа́кæны́ныц  
 за́р -гæ =да́р фа́- ка́н -ыны́ц  
 sing CONV =PTCL PV do PRS.3PL

Aldatova: Young people also dance and sing.



156 **Мадина** : **Æмæ иннæ куывдтæ та ?**  
 Мадина **Æмæ иннæ куывд -т -æ =та**  
 Madina and other holiday PL NOM =CONTR

Madina: And other holidays?

157 **Алдато́ва** : **Æндæр нæм ницы вæййы , нумæйагæй**  
 Алдато́ва æндæр =нæм ницы вæйй -ы нумæйаг -æй  
 Aldatova other =1PL.ENCL.ALL nothing happen PRS.3SG common ABL

**нæм æндæр ницы вæййы .**  
 =нæм æндæр ницы вæйй -ы  
 =1PL.ENCL.ALL other nothing happen PRS.3SG

Aldatova: We don't have anything else, we don't celebrate together anything else.

158 **Мадина** : **Ницы ?**  
 Мадина ницы  
 Madina nothing

Madina: Nothing?

159 **Алдато́ва** : **На .**  
 Алдато́ва на  
 Aldatova PRED.NEG

Aldatova: No.

160.1 **Мадина** : **Джеоргуыба нумæ нæ фæкæнут ?**  
 Мадина Джеоргуыба нумæ нæ фæ- кæн -ут  
 Madina Jeorguba together NEG PV do PRS.2PL

Madina: Don't you celebrate Jeorguba together?

160.2 **Алчи йæхи хæдзары ?**  
 алчи йæ= хи хæдзар -ы  
 every POSS.3SG= REFL.GEN house INESS

Everyone in his own home?

161.1 **Алдато́ва** : **Алчи йæхицæн , о .**  
 Алдато́ва алчи йæ= -хицæн о  
 Aldatova every POSS.3SG= REFL.DAT yes

Aldatova: Yes, everyone in his own home.

161.2 **Ну , лæгтæ сæхæдæг афтæ искуы-иу хатт амбырд**  
 Ну лæг -т -æ сæхæдæг афтæ искуы =иу хатт а- мбырд  
 well man PL NOM themselves so whenever =ITER time PV gathering

**кæнынц , нæлгоймæгтæ .**  
 кæн -ынц нæлгоймæг -т -æ  
 do PRS.3PL man PL NOM

Well, males sometimes get together, men.

161.3 **Æмæ уыдон скæнынц , фæлæ Джеоргуыба иумæ нæ**  
 Æмæ уыдон с- кæн -ынц фæлæ Джеоргуыба иумæ нæ  
 and DemDist.PL.NOM PV do PRS.3PL but Jeorguba together NEG

**фæкæнынц**  
 фæ- кæн -ынц  
 PV do PRS.3PL

They celebrate, but we don't celebrate Jeorguba together.

161.4 **Ног бонь хсæв дæр , Ног бонь куы сымбæлæм**  
 ног бон -ы хсæв =дæр ног бон -ыл куы сы- мбæл -æм  
 new day GEN night =PTCL new day SUPER when PV meet PRS.1PL

**Ног азыл куы сымбæлæм , уæд бирæтæ рацæуынц**  
 ног аз -ыл куы сы- мбæл -æм уæд бирæ -т -æ ра- цæу -ынц  
 new year SUPER when PV meet PRS.1PL then a.lot.of PL NOM PV go PRS.3PL

**суадзынц мæнæ , æртæккæ уый тынг арæх у**  
 с- уадз -ынц мæнæ æртæккæ уый тынг арæх у  
 PV let.go PRS.3PL there,that.is now DemDist.NOM very abundant be.PRS.3SG  
 DISC

**цырæгътæ , судзгæ цырæгътæ**  
 цырæгъ -т -æ судз -гæ цырæгъ -т -æ  
 candle PL NOM burn CONV candle PL NOM

Also New Year, when we celebrate New Year's Eve, many go out and they set off fireworks, lights, it (fireworks) happens often nowadays

161.5 **Сывæллæттæ тынг цин фæкæнынц**  
 сывæллæ -тт -æ тынг цин фæ- кæн -ынц  
 child PL NOM very happiness PV do PRS.3PL

The children are happy.

162 **Зоя : Маскъаратæ фæцæуынц**  
 Зоя маскъарат -т -ы фæ- цæу -ынц  
 Zoja masquerade PL INESS PV go PRS.3PL

They masquerades.

163 **Алдатога : Хæдзаронтæ фæкæнынц**  
 Алдатога хæдзар -он -т -æ фæ- кæн -ынц  
 Aldatova house ADJ PL NOM PV do PRS.3PL

Aldatova: They carol.

164 **Зоя : Ой , уырыссагау та**  
 Зоя уырыссаг -ау =та  
 Zoja Russian EQU =CONTR

Zoja: Hey, Russian again.

165 Алдато́ва : Хæдзаронтæ .  
 Алдато́ва хæдзар -он -т -æ  
 Aldatova house ADJ PL NOM

Aldatova: Carolsingers.

166.1 Мади́на : Æмæ уын арфæтæ фæкæнынц , æви  
 Мади́на Æмæ =уын арфæ -т -æ фæ- кæн -ынц æви  
 Madina and =2PL.ENCL.DAT gratitude PL NOM PV do PRS.3PL or

нæ ?  
 нæ  
 NEG

Madina: Do they say wishes or not?

166.2 Махуæттæ нæ зонынц , æмæ та сæ мамæ  
 махуæ -тт -æ нæ зон -ынц æмæ =та =сæ мамæ  
 our PL NOM NEG know PRS.3PL and =CONTR =3PL.ENCL.GEN mom

ахуыр кæнын байдайы : афтæ дзурут , уый  
 ахуыр кæн -ын ба- йдай -ы афтæ дзур -ут уый  
 study do INF PV begin PRS.3SG so talk IMP.2PL DemDist.GEN

зæгъут , афтæ раарфæ кæнут .  
 зæгъ -ут афтæ ра- арфæ кæн -ут  
 say IMP.2PL so PV gratitude do PRS.2PL

Our children don't know (carols) and our mother begins to teach them: say this, say that, thank.

167.1 Алдато́ва : Омæ , о .  
 Алдато́ва омæ о  
 Aldatova well yes

Aldatova: Well, yes.

167.2 Сывæллæттæн , æцæгæйдæр , хæдзары куы нæ  
 сывæллæ -тт -æн æцæг -æй =дæр хæдзар -ы куы нæ  
 child PL DAT real ABL =PTCL house INESS when NEG

бацамонай , цы дзурын хъæуы , уый , уæд  
 бац- амон -ай цы дзур -ын хъæу -ы уый уæд  
 PV teach SBJV.2SG what talk INF be.necessary PRS.3SG DemDist.GEN then

æрбаæудзæн , дуар æрбахойдзæн , дуар ын байгом  
 æрба- цæу -дзæн дуар æрба- хой -дзæн дуар =ын бай- гом  
 PV go FUT.3SG door PV beat FUT.3SG door =3SG.ENCL.DAT PV open

кæ , æмæ уæлгоммæ ахауы .  
 кæ æмæ уæл- гом -мæ а- хау -ы  
 do.IMP.2SG and up open ALL PV fall PRS.3SG

Right, if you don't teach the kids what they need to say, the kid will come, knock the door, you will open him

and he attacks you.

167.3 **Йер раарфæ кæнын хъæуы** , **исты ныхæстæ**  
 йер ра- арфæ кæн -ын хъæу -ы исты ныхæс -т -æ  
 now PV gratitude do INF be.necessary PRS.3SG something word PL NOM

**радзурын хъæуы** , **уый та сæ рох**  
 ра- дзур -ын хъæу -ы уый =та сæ рох  
 PV talk INF be.necessary PRS.3SG DemDist.GEN =CONTR forgotten

**вæййы** .  
 вæйй -ы  
 happen PRS.3SG

They forget that they have to say something good, say some words.

167.4 **Æмæ мах дæр сын бæргæ цыдæртæ**  
 Æмæ мах =дæр =сын бæргæ цы -дæр -т -æ  
 and we.NOM =PTCL =3PL.ENCL.DAT of course what INDEF PL NOM

**ацамонæм** , **цыдæртæ** **ацамонæм** , **фæлæ уæддæр**  
 ац- амон -æм цы -дæр -т -æ ац- амон -æм фæлæ уæддæр  
 PV teach PRS.1PL what INDEF PL NOM PV teach PRS.1PL but still

**хæдзары куы нæ амоной сывæллонæн** , **уæд афтæмæй зын**  
 хæдзар -ы куы нæ амон -ой сывæллон -æн уæд афтæмæй зын  
 house INESS when NEG teach SBJV.3PL child DAT then so hard

**у** .  
 у  
 be.PRS.3SG

We teach them of course and explain them something, but if you don't teach the kid at home, it will be difficult.

167.5 **Фæлæ уæддæр æхсызгон вæййы** .  
 фæлæ уæддæр æхсызгон вæйй -ы  
 but still pleasant happen PRS.3SG

However, it is still nice (when you see carolsingers).

167.6 **Афтæ фæзæгъынц** , **гъе уыцы** ‘ **хсæв** , **дам** , **сывæллæттæ**  
 афтæ фæ- зæгъ -ынц гъе уыцы хсæв =дам сывæллæ -тт -æ  
 so PV say PRS.3PL well that night =CIT child PL NOM

**цы хæдзармæ нæ бацæуой** , **уымæ амонд нæ**  
 цы хæдзар -мæ нæ ба- цæу -ой уы -мæ амонд нæ  
 what house ALL NEG PV go SBJV.3PL DemDist ALL happiness NEG

**бацæудзæн** .  
 ба- цæу -дзæн  
 PV go FUT.3SG

It is said that the house which is not visited by carolsingers, won't be visited by the happiness.

167.7 Гъе æмæ уымæ гæсгæ , алчи цин фæкæны ,  
 гъе æмæ уы -мæ гæсгæ алчи цин фæ- кæн -ы  
 well and DemDist ALL in accordance with every happiness PV do PRS.3SG

куы ‘ рбацæуынц , гъе уæд сын мысайнаг раттæм ,  
 куы рба- цæу -ынц гъе уæд =сын мысайнаг ратт -æм  
 when PV go PRS.3PL well then =3PL.ENCL.DAT donation give.PFV PRS.1PL

кæм æхцайæ , кæм къафетгæй , кæм – цæмæй .  
 кæм æхца -йæ кæм къафет -т -æй кæм цæмæй  
 where money ABL where candy PL ABL where what.ABL

That is why everyone is happy when they come; and we give them donations, sometimes money, sometimes candies, sometimes what.

167.8 Ну , сывæллæттæ мæнæ Куадзæны бон дæр тынг арæх  
 Ну сывæллæ -тт -æ мæнæ Куадзæн -ы бон =дæр тынг арæх  
 well child PL NOM there,that.is Easter GEN day =PTCL very frequent  
 DISC

цæуынц .  
 цæу -ынц  
 go PRS.3PL

Well, kids come very frequently during Easter.

167.9 Куадзæны арфæтыл разицынц .  
 Куадзæн -ы арфæ -т -ыл ра- зил -ынц  
 Easter GEN gratitude PL SUPER PV turn PRS.3PL

They say Easter wishes.

168 Зоя : Чырысти райгас !  
 Зоя Чырысти рай- гас  
 Zoja Christ PV alive

Zoja: Christ has risen!

169.1 Алдатова : Чырысти райгас , зæгъгæ .  
 Алдатова Чырысти рай- гас зæгъ -гæ  
 Aldatova Christ PV alive say CONV

Aldatova: Christ has risen, they say.

169.2 Æйчытæ бирæ æрæмбырд кæнынц , стæй уæд ацæуынц  
 æйч -ытæ бирæ æр- æмбырд кæн -ынц стæй уæд а- цæу -ынц  
 egg PL a.lot.of PV gathering do PRS.3PL then then PV go PRS.3PL

уæртæ быдырма æмæ гъе уым фæхъазынц .  
 уæртæ быдыр -мæ æмæ гъе уым фæ- хъаз -ынц  
 there field ALL and well DemDist.IN PV have.fun PRS.3PL

They gather a lot of eggs, then they do to the field and play there.

169.3 **Афтæ** .  
 афтæ  
 so

Like this.

169.4 **Йер ирон цард цæмæй базонай** , **ирон æгъдæуттæ**  
 йер ирон цард цæмæй ба- зон -ай ирон æгъдæу -тт -æ  
 now Ossetic life in.order.to PV know SBJV.2SG Ossetic custom PL NOM

**цæмæй базонай** , **уый тыххæй уæм куыд**  
 цæмæй ба- зон -ай уый тыххæй =уæм куыд  
 in.order.to PV know SBJV.2SG DemDist.GEN for =2PL.ENCL.ALL how

**кæсы** , **цал хатты хъуамæ ссæуат Ирыстонмæ ?**  
 кæс -ы цал хатт -ы хъуамæ с- сæу -ат Ирыстон -мæ  
 seem PRS.3SG how.many time GEN must PV go SBJV.2PL Ossetia ALL

What do you think, how many times do you need to come to Ossetia to know the Ossetic life and Ossetic traditions?

170 **Олег : Кæм ?**  
 Олег кæм  
 Oleg where

Oleg: Where?

171 **Мадина : Сколько раз ...**  
 Мадина раз  
 Madina front

Madina: (translates to Russian)

172.1 **Алдатоуа : Фæлæуу** , **ма йын æй**  
 Алдатоуа фæ- лæуу -\*0 ма =йын =æй  
 Aldatova PV stand IMP.2SG NEG =3SG.ENCL.DAT =3SG.ENCL.GEN

**тæлмац кæ** .  
 тæлмац кæ  
 translation do.IMP.2SG

Aldatova: Wait, don't translate him.

172.2 **Цæмæй ирон цард** , **ирон æгъдæуттæ базонат** ,  
 цæмæй ирон цард ирон æгъдæу -тт -æ ба- зон -ат  
 in.order.to Ossetic life Ossetic custom PL NOM PV know SBJV.2PL

**уый тыххæй уæм куыд кæсы** , **цал хатты**  
 уый тыххæй =уæм куыд кæс -ы цал хатт -ы  
 DemDist.GEN because of =2PL.ENCL.ALL how seem PRS.3SG how.many time GEN

|               |               |                      |                  |          |
|---------------|---------------|----------------------|------------------|----------|
| <b>уæ</b>     | <b>ссæуын</b> | <b>хъæуы</b>         | <b>Ирыстонмæ</b> | <b>?</b> |
| =уæ           | с- сæу -ын    | хъæу -ы              | Ирыстон -мæ      |          |
| =2PL.ENCL.GEN | PV go INF     | be.necessary PRS.3SG | Ossetia ALL      |          |

In order to learn Ossetic life, to know Ossetic traditions, what do you thing, how many times do you need to come to Ossetia?

173.1 **Олег** : **Нæ** **зонын** .  
 Олег нæ зон -ын  
 Oleg NEG know PRS.1SG

Oleg: I don't know.

173.2 **Хъæуы** **хъæумæ** **цæуын** .  
 хъæу -ы хъæу -мæ цæу -ын  
 be.necessary PRS.3SG village ALL go INF

One needs to visit to villages.

174 **Алдато́ва** : **Хъæумæ** **ацæуын** **хъæуы** , **о** .  
 Алдато́ва хъæу -мæ а- цæу -ын хъæу -ы о  
 Aldatova village ALL PV go INF be.necessary PRS.3SG yes

Aldatova: Right, you have to go to villages.

175.1 **Олег** : **Зæронд** **лæгты** **фехъусын** .  
 Олег зæронд лæг -т -ы фе- хъус -ын  
 Oleg old man PL GEN PV listen PRS.1SG

Oleg: I will listen to old man.

175.2 **Фæлæ** **мах** **тыххæй** **хъæуы** **нæ** **фольклор** , **фæлæ** **бирæ**  
 фæлæ мах тыххæй хъæу -ы нæ фольклор фæлæ бирæ  
 but we.GEN because of be.necessary PRS.3SG NEG folklore but a.lot.of

**хабæрттæ** ... **Цæргæ** **æвзаг** .  
 хабæр -тт -æ цæр -гæ æвзаг  
 news PL NOM live CONV language

But we don't need folklore, we need news... Living language.

175.3 **Цæргæ** **æвзаджы** **хабæрттæ** , **царды** **хабæрттæ** .  
 цæр -гæ æвзадж -ы хабæр -тт -æ цард -ы хабæр -тт -æ  
 live CONV language GEN news PL NOM life GEN news PL NOM

Living language, life stories.

176.1 **Алдато́ва** : **Омæ** **о** .  
 Алдато́ва омæ о  
 Aldatova well yes

Aldatova: Well, ok.

176.2 **Æмæ** **йер** **цæмæй** **царды** **хабæрттæ** **базонат** ,  
 Æмæ йер цæмæй цард -ы хабæр -тт -æ ба- зон -ат  
 and now in.order.to life GEN news PL NOM PV know SBJV.2PL

|             |               |               |   |                  |   |                |
|-------------|---------------|---------------|---|------------------|---|----------------|
| <b>уый</b>  | <b>тыххæй</b> | <b>уæ</b>     | , | <b>æвæццагæн</b> | , | <b>бацæуын</b> |
| уый         | тыххæй        | =уæ           |   | æвæццагæн        |   | ба- цæу -ын    |
| DemDist.GEN | because of    | =2PL.ENCL.GEN |   | maybe            |   | PV go INF      |

|              |         |            |                     |   |            |                |   |
|--------------|---------|------------|---------------------|---|------------|----------------|---|
| <b>хъæуы</b> |         | <b>кæм</b> | <b>чындзæхсæвмæ</b> | , | <b>кæм</b> | <b>куывдмæ</b> | . |
| хъæу         | -ы      | кæм        | чындз æхсæв -мæ     |   | кæм        | куывд -мæ      |   |
| be.necessary | PRS.3SG | where      | bride night ALL     |   | where      | holiday ALL    |   |

To learn life stories, probably, you need to go to a wedding or to a holiday.

177.1 **Зоя** : « **Чындзæхсæв** ».

|      |             |
|------|-------------|
| Зоя  | чындз æхсæв |
| Zoja | bride night |
|      | wedding     |

Zoja: Wedding.

177.2 « **Чындзæхсæв** » **зоныс** ?

|             |              |
|-------------|--------------|
| чындз æхсæв | зон -ыс      |
| bride night | know PRS.2SG |
| wedding     |              |

Do you know, what is chynzaxshav?

178 **Олег** : **Свадьба** .

Олег  
Oleg

(in Russian) wedding.

179 **Зоя** : **О** .

Зоя о  
Zoja yes

Zoja: Yes.

180.1 **Алдато́ва** : **Ахæм ранмæ** ....

|           |      |       |     |
|-----------|------|-------|-----|
| Алдато́ва | ахæм | ран   | -мæ |
| Aldatova  | such | place | ALL |

Aldatova: To such a place...

180.2 **О** , **ахæм ран фылдæр** , **адæм фылдæр дзурынц** , **адæм** ....

|     |      |       |        |        |        |              |        |
|-----|------|-------|--------|--------|--------|--------------|--------|
| о   | ахæм | ран   | фылдæр | адæм   | фылдæр | дзур -ынц    | адæм   |
| yes | such | place | more   | people | more   | talk PRS.3PL | people |

Right, in such place more, people speak more, people...

180.3 **Ноджы** , **нæ зоныс** , **гыццыл нозтæй** **куы фæхъæстæ**

|       |      |              |        |           |      |            |
|-------|------|--------------|--------|-----------|------|------------|
| ноджы | нæ   | зон -ыс      | гыццыл | нозт -æй  | куы  | фæ- хъæстæ |
| more  | PTCL | know PRS.2SG | small  | drink ABL | when | PV testing |

|                |                    |   |                     |                    |   |
|----------------|--------------------|---|---------------------|--------------------|---|
| <b>вæййынц</b> | <b>нæлгоймæгтæ</b> | , | <b>уæд вæййынц</b>  | <b>тынг арæхст</b> | . |
| вæйй -ынц      | нæлгоймæг -т -æ    |   | уæд вæйй -ынц       | тынг арæхст        |   |
| happen PRS.3PL | man PL NOM         |   | then happen PRS.3PL | very skill         |   |

Moreover, do you know that when men take a small drink, they become skillful tellers.

181 **Зоя** : **Дзурынмæ рæвдз** .  
 Зоя дзур -ын -мæ рæвдз  
 Zoja talk INF ALL ready

Zoja: They are ready to talk.

182 **Алдато́ва** : **Æмæ уым æнцондæр у æгъдау базонын**  
 Алдато́ва Æмæ уым æнцон -дæр у æгъдау ба- зон -ын  
 Aldatova and DemDist.IN easy COMPAR be.PRS.3SG custom PV know INF

Aldatova: It is easier to learn traditions there.

183 **Оле́г** : **Фæлæ сыхах дæр бирæ фæдзырдтат** .  
 Оле́г фæлæ сыхах =дæр бирæ фæ- дзырд -т -ат  
 Oleg but you.PL =PTCL a.lot.of PV talk TR PST.TR.2PL

Oleg: But you also said a lot.

184.1 **Алдато́ва** : **Омæ мæнæн мæ куыст уый у** .  
 Алдато́ва омæ мæнæн мæ= куыст уый у  
 Aldatova well I.DAT POSS.1SG= work DemDist.NOM be.PRS.3SG

Aldatova: Well, it is my job.

184.2 **Мæнæн мæ куыст уый у – дзурыны куыст** .  
 мæнæн мæ= куыст уый у дзур -ын -ы куыст  
 I.DAT POSS.1SG= work DemDist.NOM be.PRS.3SG talk INF GEN work

It is my job - to speak.

185.1 **Мади́на** : **Нæ сыхæгты ус , зæронд ус , æмæ**  
 Мади́на нæ= сыхæг -т -ы ус зæронд ус æмæ  
 Madina POSS.1PL= neighbour PL GEN woman old woman and

**кæмæйдæр , истори , зæгъгæ , как предмет , æмæ йæ**  
 кæмæй =дæр истори зæгъ -гæ как предмет æмæ =йæ  
 who.ABL =PTCL story say CONV how lesson and =3SG.ENCL.GEN  
 lesson

**йæ бон æрхъуыды кæнын нал уыдис** .  
 йæ= бон æр- хъуыды кæн -ын нал уыд -ис  
 POSS.3SG= possibility PV thought do INF no.longer be PST.INTR.3SG

Madina: Your neighbour, an old woman, she said about somebody, history as a lesson, and she couldn't remember it.

185.2 **Нæ сыхæгты иннæ ус та истори дæтты** .  
 нæ= сыхæг -т -ы иннæ ус =та истори дæтт -ы  
 POSS.1PL= neighbour PL GEN other woman =CONTR story give PRS.3SG

Our another neighbour - she teaches history.

185.3 **Æмæ дын : мæнæ , мæнæ бирæ дзураг** ,  
 Æмæ =дын мæнæ мæнæ бирæ дзур -аг  
 and =2SG.ENCL.DAT there,that.is there,that.is a.lot.of talk PTCP.PRS2  
 DISC DISC

|               |          |       |                 |   |      |      |            |             |
|---------------|----------|-------|-----------------|---|------|------|------------|-------------|
| мәнаә         | бирә     | кәм   | фәдзурынц       | , | гье  | уыцы | урочы      | ахуыргәнаәг |
| мәнаә         | бирә     | кәм   | фә- дзур -ынц   |   | гье  | уыцы | уроч -ы    | ахуыргәнаәг |
| there,that.is | a.lot.of | where | PV talk PRS.3PL |   | well | that | lesson GEN | teacher     |

DISC

у .

у

be.PRS.3SG

And she (says): those who talk a lot, the job where they talk a lot is teacher of history.

185.4 **Так что это про историю .**

|     |      |      |
|-----|------|------|
| так | что  | это  |
|     | that | this |

(in Russian) So, it is about history.

186 **Олег : Я хотел сказать , что уже много рассказали .**

|      |       |         |      |         |  |       |            |
|------|-------|---------|------|---------|--|-------|------------|
| Олег | хотел | сказать | что  | уже     |  | много | рассказали |
| Oleg |       | say     | that | already |  |       |            |

Oleg (in Russian): I wanted to say that you have told us a lot.

187 **Алдатова : Я поняла .**

Алдатова  
Aldatova

Aldatova (in Russian): I got it.

188 **Олег : Мы сейчас много записали .**

|      |        |
|------|--------|
| Олег | сейчас |
| Oleg | now    |

Oleg: (in Russian) I recorded a lot now.

189 **Алдатова : Әмә цымә мә предмет та куыд схонаән**

|          |     |      |     |           |         |        |      |         |      |
|----------|-----|------|-----|-----------|---------|--------|------|---------|------|
| Алдатова | Әмә | цы   | -мә | мә=       | предмет | =та    | куыд | с- хон  | -ән  |
| Aldatova | and | what | ALL | POSS.1SG= | lesson  | =CONTR | how  | PV name | INF2 |

**и ?**

и  
EXST

Aldatova: Interesting, how can be named my lesson?

190 **Зоя : Перевод нә кәны .**

|      |             |     |            |
|------|-------------|-----|------------|
| Зоя  | перевод     | нә  | кән -ы     |
| Zoja | translation | NEG | do PRS.3SG |

Zoja: There is no translation.

191 **Алдатова : Физикаә у , фәләә уый та куыд ...**

|          |         |            |  |       |             |        |      |     |
|----------|---------|------------|--|-------|-------------|--------|------|-----|
| Алдатова | Физикаә | у          |  | фәләә | уый         | та     | куыд | ... |
| Aldatova | Physics | be.PRS.3SG |  | but   | DemDist.NOM | =CONTR | how  |     |

Aldatova: It is physics, but how it...

192 **Мадина** : **Бынтон зонджын** .  
 Мадина Бынтон зонджын  
 Madina totally clever

Madina: (It will be) very complicated.

193.1 **Алдатова** : **О** , **знон** **нæ** **президент** **дæр** ....  
 Алдатова о знон нæ= президент =дæр  
 Aldatova yes yesterday POSS.1PL= president =PTCL

Aldatova: Yes, yesterday you president also.

193.2 **Знон** **нæ** **президент** **дæр** **Адыгеййы** **афтæ загъта** :  
 знон нæ= президент =дæр Адыгей -йы афтæ загът -а  
 yesterday POSS.1PL= president =PTCL Adygei INESS so say PST.TR.3SG

**уæлдай æргом раздахын хъæуы математикæ æмæ физикæйы**  
 уæлдай æргом ра- здах -ын хъæу -ы математикæ æмæ физикæ -йы  
 special outright PV turn INF be.necessary PRS.3SG mathematics and physics GEN

**предметтæм** .  
 предмет -т -æм  
 lesson PL ALL

Yesterday our president said in Adygei: we have to pay attention to Math and Physics lessons

193.3 **Йер куыд здахдзæни** ?  
 йер куыд здах -дзæни  
 now how turn FUT.3SG

How will he pay attention?

193.4 **Æвæццæгæн нын** **нæ** **мызд фæфылдæр кæндзæни** .  
 æвæццæгæн =нын нæ= мызд фæ- фылдæр кæн -дзæни  
 maybe =1PL.ENCL.DAT POSS.1PL= salary PV more do FUT.3SG

Maybe he will raise our salaries.

194.1 **Мадина** : **Бæргæ-бæргæ** .  
 Мадина бæргæ - бæргæ  
 Madina of course of course

Madina: If only.

194.2 **Хуыцау зæгъæд** !  
 Хуыцау зæгъ -æд  
 god say IMP.3SG

God willing!

195 **Алдатова** : **Уæд дзы** **дæ** **мадмæ** **дæр** **исты**  
 Алдатова уæд =дзы дæ= мад -мæ =дæр исты  
 Aldatova then =3SG.ENCL.ABL POSS.2SG= mother ALL =PTCL something

**æрхаудзæн**

æр- хау -дзæн

PV fall FUT.3SG

Aldatova: Then your mother will also got something.

196.1 **Зоя : Жаннæ ма уын иронау акафид**  
Зоя Жаннæ =ма =уын ирон -ау а- каф -ид  
Zoja Zhanna =yet =2PL.ENCL.DAT Ossetic EQU PV dance OPT.3SG

Zoja: I wish Zhanna shows you Ossetic dances.

196.2 **Цы фæци ?**  
цы фæци  
what PV+be.PRS.3SG

Where did she go?

197 **Мадина : Æртæккæ зындзæни**  
Мадина æртæккæ зын -дзæни  
Madina now appear FUT.3SG

Madina: She is coming.

198 **Зоя : Йæ чешкæтæ нæ ары , æвæццагæн**  
Зоя йæ= чешкæ -т -æ нæ ар -ы æвæццагæн  
Zoja POSS.3SG= PL NOM NEG find PRS.3SG maybe  
exercise slippers

Zoja: Probably, she can find her exercise slippers.

199 **Алдатова : А , мидæмæ ацыд ?**  
Алдатова А мидæмæ а- цыд -\*0  
Aldatova inside PV go PST.INTR.3SG

Aldatova: And did she went inside?

200 **Зоя : О**  
Зоя о  
Zoja yes

Zoja: Yes.

201 **Мадина : Скъолайы-иу нæм цас цыдæр**  
Мадина скъола -йы - =иу =нæм цас цы -дæр  
Madina school INESS =ITER =1PL.ENCL.ALL how.much what INDEF

**худæг хабæрттæ уыди , ныр ма дзы**  
худ -æг хабæр -тт -æ уыд -и ныр =ма =дзы  
laugh PTCP.PRS news PL NOM be PST.INTR.3SG now =yet =3PL.ENCL.ABL

**исты æрхъуыды кæндзынæн !**  
исты æр- хъуыды кæн -дзынæн  
something PV thought do FUT.1SG

Madina: She had so many funny stories at school, but now I can't remember any!

202.1 Алдато́ва : А́мæ йер ницы æрхъуыды кæндзæн адæймаг , æндæр  
 Алдато́ва А́мæ йер ницы æр- хъуыды кæн -дзæн адæймаг æндæр  
 Aldatova and now nothing PV thought do FUT.3SG man other

худæг хабæрттæ бæргæ вæййы .  
 худ -æг хабæр -тт -æ бæргæ вæйй -ы  
 laugh PTCP.PRS news PL NOM of course happen PRS.3SG

Aldatova: Now nothing can remember a human being, and funny events happen often.

202.2 Искæйы ма уыныс нæ адамай уæвгæ ?  
 искæй -ы =ма уын -ыс нæ= адам -æй уæвгæ  
 somebody's GEN =yet see PRS.2SG POSS.1PL= people ABL in fact

Do you meet anyone from our friends?

203.1 Мадина : Афтæ , искуы-иу хатт сæ фенын  
 Мадина афтæ искуы =иу хатт =сæ фен -ын  
 Madina so whenever =ITER time =3PL.ENCL.ABL PV+see PRS.1SG

искæй .  
 искæй  
 somebody's

Madina: Well, sometimes I see some of them.

203.2 Фатиккы фенын , автостанцæйы кусы .  
 Фатикк -ы фен -ын автостанцæ -йы кус -ы  
 Fatik GEN PV+see PRS.1SG INESS work PRS.3SG  
 bus station

I meet Fatik, she works near the bus station.

204 Алдато́ва : Уыдон ма́нæ иубон скъоламæ  
 Алдато́ва уыдон ма́нæ иу бон скъола -мæ  
 Aldatova DemDist.PL.NOM there,that.is one day school ALL  
 DISC recently

æрбацыдысты йедмæ , последний звонокмæ .  
 æрба- цыд -ысты йед -мæ последний звонок -мæ  
 PV go PST.INTR.3PL HES ALL last ALL  
 ring

Aldatova: They came to school recently, to the Last Ring.

205 О́лег : Бæргæ , уæ бинонты тыххæй цыдæр хабар  
 О́лег бæргæ уæ= бинон -т -ы тыххæй цы -дæр хабар  
 Oleg of course POSS.2PL= family PL GEN about what INDEF news

зонут ?  
 зон -ут  
 know PRS.2PL

Oleg: I'm sure, you know some stories about your family?

206 **Мадина** : **Про внуков** .  
 Мадина  
 Madina

Madina: (in Russian) about your grandchildren.

207 **Алдатова** : **Раппæл** , **раппæл** .  
 Алдатова ра- ппæл -\*0 ра- ппæл -\*0  
 Aldatova PV boast IMP.2SG PV boast IMP.2SG

Aldatova: Boast, boast (about it).

208.1 **Зоя** : **Мæнæн ис** **иу** **лæппу** , **уыцы лæппуйæн ис** **чызг** ,  
 Зоя мæнæн ис иу лæппу уыцы лæппу -йæн ис чызг  
 Zoja I.DAT EXST one boy that boy DAT EXST girl

**третийтæм** **цæуы** **мæнæ** , **æмæ ма лæппу** , **уый**  
 третий -т -æм цæу -ы мæнæ æмæ =ма лæппу уый  
 third PL ORD go PRS.3SG there,that.is and =yet boy DemDist.NOM  
 DISC

**та** **ацы** **аз** **бацæудзæни** **фыццагæм** **къласмæ** .  
 =та ацы аз ба- цæу -дзæни фыццаг -æм кълас -мæ  
 =CONTR DemProx year PV go FUT.3SG first ORD class ALL

Zoja: I have a son, the son has a daughter, she is in the third grade; also (I have another) son, he goes to the first grade this year.

208.2 **Æмæ уын** **æртæккæ уæртæ** **акафдзæн** **иронау** .  
 Æмæ =уын æртæккæ уæртæ а- каф -дзæн ирон -ау  
 and =2PL.ENCL.DAT now there PV dance FUT.3SG Ossetic EQU

And she is going to show you the Ossetic dancing.

208.3 **Цæуы** **кафджытæм** .  
 цæу -ы каф -дж -ыт -æм  
 go PRS.3SG dance PTCP.PRS PL ALL

She learns dancing.

209 **Олег** : **Кафын** – **танцевать** ?  
 Олег каф -ын  
 Oleg dance INF

Oleg: кафын is to dance?

210.1 **Зоя** : **О** , **æмæ уын** **акафдзæн** .  
 Зоя о æмæ =уын а- каф -дзæн  
 Zoja yes and =2PL.ENCL.DAT PV dance FUT.3SG

Zoja: Yes, and she will dance for you.

210.2 **Жаннæ** , **скæн** .  
 Жаннæ с- кæн -\*0  
 Zhanna PV do IMP.2SG

Zhanna, turn (the music) on

211.1 Алдатова : Хетæг , акаф йемæ , акаф .  
 Алдатова Хетæг а- каф -\*0 йемæ а- каф -\*0  
 Aldatova Khetag PV dance IMP.2SG 3SG.COMIT PV dance IMP.2SG

Aldatova: Khetag, dance with her, dance.

211.2 Амдзæгъд ын кæн дæ внучкæйæн .  
 а- мдзæгъд =ын кæн -\*0 дæ= внучкæ -йæн  
 PV applause =3SG.ENCL.DAT do IMP.2SG POSS.2SG= granddaughter DAT

Clap your granddaughter.